
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Влада – Радам!

Голос України

№ 97 (2099) ♦ Субота, 29 травня 1999 року ♦ Ціна договірна

29.05

1901 р. Народився фізик Кирило Синельников.
1964 р. У Києві відкрито найбільший в СРСР ботанічний сад.
1988 р. Візит до СРСР Президента США Рональда Рейгана.
1993 р. У Львові відбувся вечір пам'яті Олега Ольжича, в якому взяв участь син поета О. Кандиба.

Призма часу
XX століття: українські акценти
8-9

Країні потрібен господар

Такою тезою закінчив прес-конференцію в Сімферополі Олександр Ткаченко. У Криму Голова Верховної Ради представив ініційовану ним Національну програму відродження України. За словами О. Ткаченка, вона потрібна не йому, а народу.

Програма відродження розрахована на п'ятнадцять років і здійснюватиметься в три етапи, зазначив глава парламенту України. Перший — перехідний — етап проходитиме протягом 2000—2002 років. За словами Олександра Ткаченка, в цей період припиниться спад виробництва внутрішнього валового продукту і відчутно підвищиться життєвий рівень населення.

(Закінчення на 2-й стор.).

Зустрічі

Наш потенціал і норвезький досвід: було б непогано?

Завершився візит в Україну Президента Стортингу (парламенту) Королівства Норвегії Кірсті Коллє Грьондал. Делегація провела переговори з керівництвом України, а також відвідала Полтаву.

За словами пані Грьондал, норвезьким парламентаріям вдалось ознайомитися з потенціалом сільського господарства й промисловості України, а також з тими проблемами, які доводиться нині розв'язувати нашій державі:

(Закінчення на 2-й стор.).

Візит завершено зустрічами в Чернівцях

Перебуванням у Чернівцях завершив свій офіційний візит в Україну Президент Румунії Еміль Константинеску. Він мав зустрічі з представниками румунської громади, відвідав чернівецьку середню школу № 29, де низку предметів викладають румунською мовою, зустрівся з представниками керівництва області. Високого гостя супроводжував Президент України Леонід Кучма.

Аномалії
Чому на Тернопіллі найдорожчий бензин?

10

Гра в слова під каштанами

Завтра — свято нашої столиці, і не годилось би починати писати про це з фрази «на жаль...», але ми почнемо саме так, бо завтра (на жаль!) завершиться Перший міжнародний театральний фестиваль міст-побратимів «Київ травневий-99». Гарний був фестиваль — якийсь інтимно-значний, немов гра словами під каштанами весною. Приміром, ми зателефонували, щоб спитати про виставу москвичів «Русская тоска». І тут сталося дещо типове для цього фестивалю — нам відповів явно московський дівочий голос і ввічливо перепитав: «Вы имеете в виду «Російську нудьгу»?» Нехай лиш сам читач спробує вимовити слова «російська нудьга» з московським акцентом! Ну, як? І це чудово — коли комусь подобається чужий акцент. Тут італійські актори залюбки вставляли до своїх текстів імена Марусі Чурай та Руслани Писанки, а грузини Резо Габріадзе у своїй «Сталінградській битві» змусили нас усіх почуватися громадянами Світу... Прощай, фестиваль? Ні — до побачення!

На знімку: Наталя Рожкова (колишня киянка) у виставі «Російська нудьга» співала також і українські пісні!

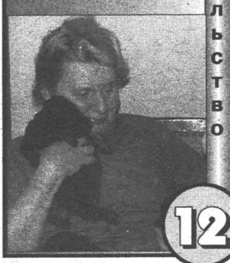
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Свята

Із Києва зеленим днем!

Наприкінці тижня у столиці наймагічніша — а тому й наймодніша — цифра «3». Судіть самі: традиційний День Києва збігатиметься завтра ще з двома подіями — Трійцею та виборами міського голови. Щоправда, офіційний початок Дня Києва — вже сьогодні. Люд зрання прикрашає квітами та гілочками свої помешкання. І збирається на традиційні гуляння — хто на пробіг під каштанами, хто на Андріївський узвіз, хто на виставки... Головне — не перевтомитися від вражень і дожити до вечора. Адже такого насиченого свята міста, як у нашій столиці, не буває ніде. А найцікавіше цими вихідними відбувається саме в сутінках — на казково підсвітлених центральних вулицях і головному майдані.

До речі, у зв'язку з такою фантастичною «накладкою» подій відпочивати нам дозволено також три дні. Залишається додати до останнього весняного дозвілля гарний настрій та з ентузіазмом спожити коктейль із трьох свят.

Суспільство
Любов і сіра мишка: хто кого?

12

99 Передплата-99

Триває передплата газети «Голос України» на друге півріччя 1999 року. Традиційно «ГУ» проводить серед своїх передплатників розіграш заохочувальних призів. Тим, хто зробив свій вибір і передплатив нашу газету на 6 місяців — до кінця року, необхідно надіслати до редакції копію передплатної квитанції. На конверті обов'язково зробіть позначку «Передплата-99». Розігруватимуться найрізноманітніші призи. І все це завдяки нашим спонсорам:

10. Полтавському консервному заводу (директор Анатолій Лялін) — набори консервованої продукції.
11. Опішнянському заводові «Художній керамік» (директор Микола Задорожній) — сувеніри з кераміки.
12. Полтавському ВАТ «Облагропостач» (голова спостережної ради Петро Ківшик) — товари побутового призначення.

Нагадуємо, що в розіграші заохочувальних призів візьмуть участь і ті, хто передплатив «ГУ» одразу на весь рік (копії їхніх передплатних квитанцій зберігаються у редакції). Поспішіть зробити свій вибір на користь «Голосу України». Строки передплати обмежені. Спробуйте своє щастя і в розіграші заохочувальних призів. Стежте за наступними номерами «ГУ», де буде продовжено список призів і наших спонсорів. Нехай вам щастить!

Ці призи для переможців нашої лотереї надала фірма «Кінетік ЛТД» — наш постійний партнер. Інтерв'ю з її генеральним директором читайте на 14-й стор.

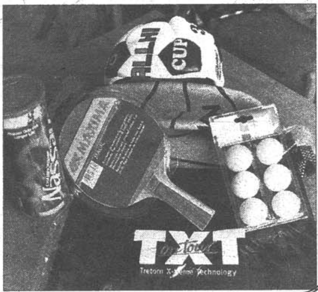

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Спробуй і виграй!

У номер

✓ Київ

Сімнадцять миттєвостей реєстрації

ЦВК зареєструвала ще трьох претендентів на кандидата у Президенти України — Віталія Кононова, висунутого Партією зелених, Юрія Кармазіна, висунутого Партією захисників Вітчизни, і Миколу Габера, висунутого Патріотичною партією України. Всі троє — народні депутати. Отже, на сьогодні у списку претендентів на кандидатство — вже 17 осіб.

Наш потенціал і норвезький досвід: було б непогано?

(Початок на 1-й стор.).

Під час візиту йшлося і про вдосконалення законодавчої бази з метою поліпшення двосторонніх економічних відносин. Заступник Голови Верховної Ради Віктор Медведчук повідомив, що в нашому парламенті працює група «Україна—Норвегія», яка займається вивченням законодавчого досвіду Норвегії. Адже деякі питання, зокрема в сфері податкового кодексу, формування структури бюджету тощо, розв'зують в Осло на високому рівні. З норвезькими набутками було б корисно ознайомитися й українським парламентаріям. Саме з цією метою пані Грьондал запросила Голову Верховної Ради Олександра Ткаченка відвідати з візитом Норвегію. У Києві також обговорювалися перспективи заснування українського посольства в Осло.

На прохання кореспондента «ГУ» глава норвезького парламенту прокоментувала також проблеми, які виникли у відносинах України й Ради Європи. Вона висловила надію, що наша держава скасує смертну кару, як це свого часу зробила Норвегія. Кірсті Грьондал сподівається, що Україні не доведеться зіткнутися з процедурою призупинення членства в Раді Європи.

✓ Донецьк

Ми всі живемо у раю. Податковому

«Донецький край — податковий рай» — таким аргументом місцева влада і місцеві виробники переконують потенційних інвесторів вкладати гроші у вільні економічні зони і території пріоритетного розвитку в області. Надати якомога ширшу інформацію про можливості і потреби Донеччини покликаний другий міжнародний форум-ярмарок, який завершується в обласному центрі.

✓ Фотофакт

Цими травневими днями столичному Ботанічному саду імені академіка Фоміна виповнилося 160 років. На знімку: працівниця саду з 40-річним стажем Зінаїда Васюра.

Фото Володимира ФАЛІНА (ДІНАУ).

Країні потрібен господар

(Початок на 1-й стор.).

Другий — відновний — розрахований на 2003—2005 роки. За цей час основні галузі економіки повернуться на близькі до 1991 року обсяги виробництва продукції. Третій період — інтенсивної модернізації економіки — охоплює час з 2006 до 2015 року. За словами Олександра Ткаченка, за цей час слід широко розгорнути переоснащення на рівні забезпечення конкурентоспроможної на світових ринках продукції агропромислового комплексу, машино- і приладобудування, електроніки, кібернетики, практичного використання атомної, сонячної та вітрової енергії. Головна мета програми, підкреслив Голова Верховної Ради, — організувати діяльність суспільства так, щоб за порівняно короткий час «істотно наблизити рівень життя співвітчизників до рівня життя громадян Європейського союзу та створити умови, за яких чисельність населення України щорічно збільшувалася б на 150—200 тисяч жителів». Завдяки реалізації цієї програми, підкреслив О. Ткаченко, вже у 2015 році середня заробітна плата становитиме 1680 гривень і пенсія — 500 гривень.

На запитання про власну участь у президентських виборах Голова Верховної Ради відповів, що це не залежить від його бажання. Все вирішить призначений на цю суботу з'їзд Селянської партії.

«Обидва президенти вийшли з парламенту, 12 народних депутатів України вже заявили про своє бажання балотуватися на вищу посаду держави», — між іншим зазначив О. Ткаченко.

Віктор ХОМЕНКО.

Бюджет — справа складна і відповідальна

Згідно із Законом «Про бюджетну систему України», формування місцевого бюджету в Києві щороку здійснюють органи виконавчої влади на основі прогнозних показників Кабінету міністрів. При цьому насамперед враховуються показники загальнодержавних податків і зборів, проектних нормативних відрахувань від сум цих доходів, а також обсяги видатків у розрізі галузей місцевого господарства. Навколо принципів формування столичного бюджету певні сили останнім часом намагаються вести галасливу кампанію. Зокрема, через деякі засоби масової інформації поширюється твердження, що протягом останніх трьох років Київ живе без власного бюджету.

Але ці твердження не мають під собою жодних підстав. Згадати хоча б грудень 1995 року, коли, керуючись нормами закону і дотримуючись терміну, Київська міська держадміністрація як виконавча влада схвалила проект бюджетного самоврядування столиці на 1996 рік і надала всі проектні матеріали на розгляд і затвердження Київраді. У зв'язку з тим, що сесія Київради з різних причин вчасно не затвердила поданого бюджету, чинності набрали показники, затверджені Київською держадміністрацією. І це правомірно, оскільки така ситуація відповідає статті 31 Закону «Про бюджетну систему України».

Аналогічна ситуація із затвердженням бюджету Києва склалася і пізніше — наприкінці 1997 року, коли треба було затверджувати бюджет на 1998 рік. Слід нагадати: дії Київської держадміністрації повністю врегульовано нормою закону, і аж ніяк не можна твердити, що створення бюджету Києва — це прийняття однією особою якогось спонтанного, невиваженого рішення. Це підтверджується і тим, що звіт про виконання бюджету за 1997 рік Київрада ухвалила, а аудиторська перевірка достовірності показників звіту про виконання бюджету за 1998 рік підтвердила повноту надходження доходів до бюджету міста та здійснення належних видатків бюджету.

При формуванні проекту бюджету міста Києва на 1997, 1998 роки прогнозні показники не знижувалися, а навпаки, їх було збільшено завдяки зростанню кількості платників податків, розширенню доходної бази. Так, наприклад, 1997 року обсяг доходної частини збільшено порівняно з доведеними прогнозними показниками на 106,7 млн. грн., в 1998 році — на 168,6 млн. грн. Це сприяло і збільшенню видатків бюджету. Перевиконання запланованих обсягів доходів бюджету за 1997 рік становило 285,0 млн. грн., за 1998 рік — 627,0 млн. грн. Що ж так позитивно спрацювало? Саме в цей період дещо стабілізувалася ситуація на виробництві. Крім того, ефективно спрацювали тимчасові комісії із забезпечення зменшення недоїмки по платежах до бюджетів усіх рівнів, що в свою чергу спричинило додаткове поповнення місцевого бюджету. Місто працювало, бюджет отримував належні доходи, забезпечувалося фінансування передбачених видатків. Отож Київ мав власний бюджет протягом згаданих 1996—1998 років. У процесі формування проекту бюджету Києва на 1999 рік постійні комісії Київради, окремі депутати вносили пропозиції щодо доходів і видатків, які були узагальнені й опрацьовані відповідними комісіями. Після великої копіткої роботи проект бюджету на 1999 рік сесією Київради було затверджено 30 вересня минулого року.

Сьогодні депутатський корпус Київради пліч-о-пліч працює з виконавчою владою над виконанням усіх бюджетних показників поточного року, над розв'язанням загальноміських проблем.

Валентина КОЗЛОВА,
заступник начальника фінансового управління Київської державної адміністрації.

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 31 березня 1997 р. № 104/1908

ЗАТВЕРДЖЕНА наказом Міністерства фінансів України від 6 березня 1997 р. № 58

Форма № 001—ДС

ДЕКЛАРАЦІЯ

про доходи, зобов'язання фінансового характеру та майновий стан державного службовця та особи, яка претендує на зайняття посади державного службовця щодо себе та членів своєї сім'ї*

РОЗДІЛ І. Загальні відомості

1. Омельченко Олександр Олександрович
(прізвище, ім'я та по батькові)

2. Місце проживання: м. Київ, вул. Тарасівська, б. 20, кв. 17
(поштовий індекс, область, район, нас. пункт, вулиця, буд., корп., № кв.)

3. Займана посада і категорія державного службовця голова Київської міської державної адміністрації

4. Посада і категорія державного службовця, на яку претендує особа, що подає декларацію ______

5. Члени сім'ї:** Омельченко Л.А.-дружина, Омельченко П.Я.-мати, Омельченко Я.О.-син, Омельченко Л.П.-невістка, Омельченко М.Я.-онука, Омельченко О.О.-син, Омельченко О.Б.-невістка, Омельченко К.О.-онука
(прізвище, ініціали і ступінь родинного зв'язку)

РОЗДІЛ ІІ. Доходи, одержані (нараховані) з джерел в Україні та за її межами за 1998 р.

№	Перелік доходів	Розмір доходу (грн.) Державного службовця	Членів сім'ї
1	2	3	4
1.	Загальна сума сукупного доходу, в т.ч.:	7801.0 грн	59669,0 грн.
1.1.	Дивіденди, проценти, роялті	—	—
1.2.	Матеріальна допомога	—	3641,0 грн.
1.3.	Страхове відшкодування	—	—
1.4.	Доход від наукової, викладацької, творчої діяльності, авторська винагорода (гонорар)	—	—
1.5.	Доход від підприємницької і незалежної професійної діяльності	—	—
1.6.	Доход від відчуження цінних паперів та корпоративних прав	—	—
1.7.	Заробітна плата	7808.0 грн.	56028.0 грн.

* Розділи І, ІІ, ІІІ заповнюють державні службовці всіх категорій, а розділи IV, V, VI — лише державні службовці першої та другої категорій;
особа, яка претендує на зайняття посади державного службовця заповнює всі графи, передбачені для заповнення державним службовцем відповідної категорії.
** Для цілей цієї Декларації до членів сім'ї відносяться: чоловік (дружина), батьки та неодружені діти, що проживають з ними.

РОЗДІЛ ІІІ. Зобов'язання фінансового характеру, в тому числі за кордоном за 1998 р.

№	Перелік зобов'язань щодо сплати внесків (платежів)	Державного службовця: Всього сплачено (грн.)	Державного службовця: В тому числі за кордоном (грн.)	Членів сім'ї: Всього сплачено (грн.)	Членів сім'ї: В тому числі за кордоном (грн.)
1	2	3	4	5	
1.	За договорами добровільного страхування				
2.	За договорами на додаткове пенсійне забезпечення				
3.	За договорами позики				
4.	За договорами найму (оренди)				
5.	На утримання майна, зазначеного у розділах IV, V			2613.0 грн	

РОЗДІЛ IV. Відомості про нерухоме майно, що знаходиться в приватній власності

№	Перелік об'єктів	Державного службовця: Загальна площа (м²)	Членів сім'ї: Загальна площа (м²)
1	2	3	4
1.	Земельні ділянки		3100 м² (31 сотка)
2.	Житловий будинок		—
3.	Квартири		241,4 м² (жила - 139,5 м²)
4.	Садовий (дачний) будинок		56,5 м² + 2 недобудови
5.	Гараж		—

РОЗДІЛ V. Відомості про транспортні засоби, що знаходяться в приватній власності

№	Перелік об'єктів	Державного службовця: Марка/модель	Державного службовця: Об'єм двигуна (см³)	Членів сім'ї: Марка/модель	Членів сім'ї: Об'єм двигуна (см³)
1	2	3	4	5	6
1.	Автомобілі легкові			ВАЗ 2108 Опель	1500 см³ 1600 см³
2.	Автомобілі вантажні, спеціальні і автобуси				
3.	Мотоцикли				
4.	Трактори				
5.	Водні транспортні засоби				

РОЗДІЛ VI. Відомості про вклади у банках, цінні папери та інші активи

№	Перелік об'єктів	Державного службовця: Всього (грн.)	Державного службовця: В тому числі за кордоном (грн.)	Членів сім'ї: Всього (грн.)	Членів сім'ї: В тому числі за кордоном (грн.)
1	2	3	4	5	6
1.	Номінальна вартість придбаних цінних паперів			—	—
2.	Розмір внесків (паїв) до статутних (пайових) фондів підприємств, установ, організацій			800,5 грн	—
3.	Сума грошових коштів на рахунках у банках та інших фінансово-кредитних установах			—	—

Про відповідальність за подання неповних чи неправдивих відомостей про доходи та зобов'язання фінансового характеру (ст. 9 Закону України "Про боротьбу з корупцією" та ст. 30 п. 7 Закону України "Про державну службу") попереджений.

(підпис) 25.05.99 (дата)

КИЇВСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ • УКРАЇНА •

Згідно з декларацією (форма № 001-ДС, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 06.03.97 № 58) про доходи та майновий стан голови Київської міської державної адміністрації **Омельченка Олександра Олександровича** та членів його сім'ї за 1998 рік.

сім'я Омельченка О. О. складається з дев'яти осіб:

1. Омельченко О. О.
2. Омельченко Л. А. — дружина
3. Омельченко П. Я. — мати
4. Омельченко Я. О. — син
5. Омельченко О. О. — син
6. Омельченко Л. П. — невістка
7. Омельченко О.Б. — невістка
8. Омельченко М. Я. — онука
9. Омельченко К. О. — онука

За 1998 рік отримано доходів:
— особисто Омельченком О. О. — 7808,0 грн.
— членами сім'ї — 59669,0 грн.
Разом — 67477,0 грн.

У приватній власності:
— у Омельченка О. О. нерухоме майно відсутнє
— у членів сім'ї — три квартири загальною площею 241,4 кв. м (жила 139,5 кв. м)
— три земельних ділянки загальною площею 3100 кв. м (31 сотка), на яких побудований один садовий будинок загальною площею 56,5 кв. м та дві недобудови
— два автомобілі ВАЗ 2108 з об'ємом двигуна 1500 см. куб. «ОПЕЛЬ» з об'ємом двигуна 1600 см. куб.

На утримання вищезазначеного майна сплачено платежів 2613 грн. Членами сім'ї сплачено внесків до статутних фондів підприємств на суму 800,5 грн.

З оригіналом згідно
Завідуюча відділом кадрової роботи та з питань державної служби і нагород міськдержадміністрації
Т. СТЕКЛЕНЬОВА.

Що ми робитимемо 15 років

«Говори, що знаєш, але знай, що говориш!»

Лист до редакції газети «Голос України» на репліку голови ФПУ народного депутата О. Стояна у парламенті 12 травня 1999 року

Цей афоризм — істина стара, та, схоже, не всім відома. Так подумалося мені після того, як я почув виступ мого парламентського колеги О. Стояна, голови Федерації профспілок України. Він усе частіше виходить на трибуну таким собі профспілковим Цицероном з будь-якого приводу. А відбувся той виступ 12 травня: йшлося в ньому про Олега Гусєва і «Профспілкову газету», яку О. Стоян перед тим закрив. Саме так — закрив —схвалив своїм підписом постанову Президії Ради ФПУ від 23.03.99 р., де в пункті 4 йдеться про закриття загальнонаціональної газети, з якою вів війну тривалий час. Закрив, не поцікавившись, як того вимагає закон, ні думкою реєструючого органу — Державного комітету інформаційної політики України, ні думкою колективу редакції, ні передплатників газети, котра досі, вже понад 50 днів, «на замку».

Ми постійно скаржимося на владу, яка, мовляв, чинить перепони незалежній пресі. Але стаємо свідками іншого утиску з боку певних кланів, які «прикуплюють» собі газети і журнали. Це явище — не менш загрозливе. І я спробував зрозуміти, що ж діється з «Профспілковою газетою» у правовому аспекті.

12 травня колегу Стояна гостро критикували у Верховній Раді України на парламентських слуханнях «Інформаційна політика в Україні: стан і перспективи» у доповіді голови парламентського Комітету з питань свободи слова та інформації І. Чижа. Так, І. Чиж, зокрема, заявив, що в інформаційній сфері України «ситуація загострюється... Тепер газету може закрити виборний орган громадської організації... Отже, Рада Федерації профспілок України зліквідувала «Профспілкову газету». За влучним жартом «Літературної України», закрити сьогодні газету може навіть житлово-експлуатаційна контора. Прикрий парадокс, але діяти в таких випадках виняткова на законній підставі вкрай важко: адже весь час наштовхуєшся на суцільну стіну беззаконня, заходиш у глухий кут нерозуміння, бюрократичної тяганини, хитросплетінь, учинених тими, для кого закон, мов дишло».

І досі пересічні громадяни, керівники підпорядковані незаконним вказівкам, «телефонному праву», які донині в моді, і навіть, як за радянських часів, є нормою поведінки.

Таке, звичайно, не може не турбувати журналістську громаду, більшість засобів інформації, Національну спілку журналістів України: інформаційна сфера під загрозою. У час напруженої передвиборної президентської кампанії багато залежить від сміливого, об'єктивного слова з приводу різних порушень можновладців. Адже якщо не боронити свободи слова, можуть бути знищені не лише газети опозиційних партій.

«Чесне, відверте журналістське слово має бути захищене спільними зусиллями депутатів і працівників засобів масової інформації», — звучало з парламентської трибуни.

Критика на адресу О. Стояна була і у співдоповіді голови Національної спілки журналістів України І. Лубченка, а також у виступі у Верховній Раді головного редактора «Профспілкової газети» О. Гусєва, — те, що саме за підписом О. Стояна постановою Президії Ради ФПУ від 23 березня 1999 року було припинено випуск загальнонаціональної «Профспілкової газети». Вона заснована 1990 року Укрпрофрадою і, хоч як дивно, 1994 року «заснована» вдруге — незаконно, цього разу вже Федерацією профспілок України. А зареєстрували її, як нещодавно з'ясувалося, сумнівним шляхом, попри пункт 6 статті 41 Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні». Це, приміром, так, якби Іванові Івановичу Іваненку видали поспіль два паспорти, де зазначено дві різні дати його народження й імена двох різних батьків.

Та паспорти — паспортами, а критика — критикою. І на неї треба відповідати — негайно і по суті. Перше сталося. За кільканадцять хвилин О. Стоян виступив з місця. Друге — ні, бо говорив він більше не за темою поставлених перед ним запитань, зокрема, чому у Федерації профспілок України самочинно закрили «Профспілкову газету», а, грубо перекрутивши цифри і факти, перевів розмову на особистості. Наприклад, голова ФПУ заявив, що нинішній тираж «Профспілкової газети» — десь 5-6 тисяч примірників, а, насправді, зокрема у березні 1999 року, він становив 8907 примірників. Невелика обмовка? Не скажіть.

Далі О. Стоян стверджував, що «федерація профспілок фінансує газету». Це не так, як видно з наданої мені редакцією довідки від 02.07.97 р. № 12.28-1035, підписаної О. Стояном і засвідченої печаткою ФПУ: «Цим підтверджується, що ФП України як засновник при реєстрації «Профспілкової газети» 21.12.94 р. в статутний фонд редакції коштів не вносила». За іншою довідкою — актом ревізії редакції від 18 листопада 1998 р. контрольно-ревізійною комісією ФПУ —зазначено: «все майно, що знаходиться за станом на 01 липня 1998 року в користуванні редакції «Профспілкової газети», належить, згідно з довідкою бухгалтерії «Господарського управління ФПУ», виключно редакції і оцінюється, згідно з балансом редакції у 33310 грн. 27 коп. Жодного майна Федерації профспілок України на балансі редакції «Профспілкової газети» не існує».

З цього випливає і те, що ФПУ не має жодних прав на майно редакції. Але із законом у федерації повелись вільно. І, починаючи з квітня 1998 року, Федерація профспілок України почала в наказовому порядку відраховувати з прибутку «Профспілкової газети» спочатку 10 відсотків «на власну статутну діяльність», а потім підвищила цю планку до 35%. Коли ж редакція відмовилася заплатити цю вбивчу для неї «данину» і перерахувала федерації тільки 10% свого прибутку, тиск на неї посилився. І от нещодавно, у травні 1999 року, коли «темпи» ліквідації редакції «Профспілкової газети» зросли, надійшов наказ голови ліквідаційної комісії ФПУ І. Романчука про необхідність переведення з розрахункового рахунка «Профспілкової газети» (заблокованого ліквідаційною комісією ФПУ з кінця березня 1999 року) ще 25 відсотків суми. Редакція у 1998 році відмовилась її перераховувати федерації як таку, що стягується незаконно. Цього разу суму було вилучено силоміць — за підписом І. Романчука.

Як бачимо, ліквідація з конфіскацією набирає обертів, уже проведено інвентаризацію майна і коштів «Профспілкової газети», вилучено в редакції службовий автомобіль, придбаний на її кошти. Але про це голова ФПУ не став нам розповідати. Зате О. Стоян у сесійному залі звинуватив головного редактора «Профспілкової газети», інваліда-чорнобильця О. Гусєва у тому, за що, мабуть, ліпше було б його похвалити. А саме, що Гусєв видав за три роки п'ять власних книг про Чорнобильську катастрофу та її наслідки для ліквідаторів-86 і всієї України. (Доречно додати, що у першій чорнобильській книжці О. Гусєва є і стаття О. Стояна.) До того ж Стоян вдався до інсинуацій, заявивши, що «головний редактор порушив грубо чинне законодавство — на кошти газети видав п'ять книг. Чотири книги продав і взяв собі гонорар — десять тисяч гривень за 1998 рік, в цьому році він забрав 16 тисяч гривень коштів газети, видав книгу, не встиг її ще продати. Таким чином, це вже кримінал...»

Що й казати, звинувачення серйозне. Але воно —безпідставне, неправдиве. Документальне підтвердження цьому — витяги з офіційних довідок. Перший — з акта ревізії фінансово-господарської діяльності редакції «Профспілкової газети», яку проводили за період з 1 січня 1997 року та першого півріччя 1998 (розпорядження контрольно-ревізійної комісії ФПУ № 23 від 15.10.98 р.). Наш комітет мав нагоду з ним ознайомитися.

«В ході випуску чотирьох книг констатовано, що першу і другу книги О. П. Гусєва випущено за рахунок попередньої оплати замовників і спонсорських внесків — від Фонду соцстраху України та фірми «Рута», а третю й четверту — за рахунок редакції. Авторське право О. П. Гусєва на ці чотири книги зафіксовано відповідною угодою між видавництвами «Золоті ворота» та «Варта» і згідно з цими угодами названі видавництва виплатили належний гонорар.

Перевіркою встановлено, що О. П. Гусєвим, головним редактором «Профспілкової газети», який є автором книг, підготовлено до друку чотири томи книги:

Перша книга: «Чорнобиль, біль наш довічний», 1996 рік — тиражем 5,0 тис. примірників, витрати на яку склали 22945 грн., надходження коштів від реалізації книги склали 36381 грн. На 1 жовтня 1998 року не реалізовано 72 книги на суму 342 грн. 19 коп. Авторський гонорар за книги від видавництва «Золоті ворота» згідно з калькуляцією замовлення з урахуванням податків склав 1,5 тис. грн.

Друга книга: «Чорнобиль усім нам болить», 1997 рік, тиражем 7,0 примірників, затрати склали 23870 грн. 89 коп., надійшло коштів від реалізації книги 28144 грн. На 1 жовтня 1998 року не реалізовано 1526 книг на суму 5228 грн. 70 коп. Авторський гонорар від видавництва «Варта» згідно з калькуляцією замовлення склав 3,0 тис. грн.

Третя книга: «З Чорнобилем ми пов'язані на віки», 1997 рік, тиражем 5,0 тис. примірників затрати по книзі склали 18974 грн. 27 коп., надійшло коштів від реалізації книги 14845 грн. На 1 жовтня 1998 року не реалізовано 3144 книги на суму 11940 грн. 66 коп. Авторський гонорар згідно з калькуляцією замовлення склав 3250 грн.

Четверта книга: 1998 рік, «У заграві Чорнобильських блискавиць» тиражем 5,0 тис. примірників, затрати по книзі склали 17241 грн. 62 коп., надійшло коштів від реалізації книги 4408 грн. На 1 жовтня 1998 року не реалізовано 4449 книг на суму 15340 грн. 67 коп. Авторський гонорар від видавництва «Варта» згідно з калькуляцією замовлення склав 3,2 тис. грн.

Таким чином, на 1 жовтня 1998 року витрати редакції на друкування чотирьох книг автора Гусєва О. П. видавництвами «Золоті ворота» та «Варта» склали 83031 грн. 78 коп., надійшло коштів в редакцію газети за реалізацію книг 83778 грн. Залишок нереалізованих книг склав 9201 книгу на суму 32851 грн. 66 коп. Авторський гонорар від видавництв «Золоті ворота» і «Варта» становить 10,9 тис. грн. з урахуванням податків, нарахованих на гонорар. Податки становлять 47,5%. Отже, сума гонорару, отриманого за 4 книги, становить 7,4 тис. грн.»

Як далі зазначено в акті, «З метою покращення фінансового стану «Профспілкової газети» газета випускає публіцистичні книжки... Слід відмітити, що виробництво книжок редакцією «Профспілкової газети» є прибутковою діяльністю».

Не віриться, що пан Стоян не читав цих документів перед тим, коли виходив критикувати головного редактора «Профспілкової газети» з трибуни Верховної Ради. Невже він, перша особа в ФПУ, не знає, що протягом трьох років, коли виходили з друку ці п'ять книг, весь прибуток від чорнобильських книг О. Гусєва повністю йшов і йде на розрахунковий рахунок редакції? Ці чималі, обсягом понад тридцять тисяч гривень, кошти саме й допомагали виживати «Профспілковій газеті», зміцнювати її матеріальний стан? Мабуть, знав, повинен як керівник ФПУ знати. Навіщо так паплюжити ветерана, який працює у пресі понад 40 років, заслуженого журналіста України? До того ж без судових органів перебирати на себе право кваліфікувати факт випуску цих книг як «кримінал»: «Головний редактор порушив грубо чинне законодавство — на кошти газети видав п'ять книг»?

Розбираючись з цими звинуваченнями, безвідповідально кинутими профлідером у сесійному залі на адресу головного редактора, я переконався: О. Гусєв під час видання п'яти чорнобильських книг не порушив чинного законодавства. Це, зокрема, видно з документів уже згаданого акта ревізії КРК від 18 листопада 1998 року, підписаного головою комісії, членом Контрольно-ревізійної комісії ФПУ Л. Литвиненко, членами комісії, а також представниками редакції «Профспілкової газети». Не порушив він і статуту редакції «Профспілкової газети»: адже у нині діючому статуті «Профспілкової газети», затвердженому Президією ФПУ від 28.08.97 р. № П-39-17, у розділі 2 «Мета і предмет діяльності редакції», пункт 2.2. зазначено, що «предметом діяльності редакції, зокрема, є її загальна видавнича діяльність», тобто і випуск редакцією «Профспілкової газети» книг, брошур тощо.

А ось що читаємо в листі з редакції «Профспілкової газети», надісланому першому заступникові голови ФПУ В. Пожидаєву і заступникові голови ФПУ І. Романчуку, котрі сьогодні особливо активізують роботу ліквідаційної комісії ФПУ... із знищення «Профспілкової газети» до 31 травня 1999 року і звільнення з посад усіх 16 членів її трудового колективу. У зв'язку з випуском п'ятої книги чорнобильської серії В. Пожидаєв та І. Романчук видали незаконні наказ та розпорядження щодо притягнення до матеріальної відповідальності головного редактора та головного бухгалтера редакції.

Пишуть їм щодо цього, звернімо увагу — вже не вперше, О. Гусєв та Л. Кунах (Даруйте, що так багато цитую, але справа цього варта): *«Втретє звертаємося до Вас з листом щодо неправомірного притягнення нас до матеріальної відповідальності.*

Після ознайомлення з розпорядженням ФПУ № 75 від 21.04.99 р. «Про притягнення до матеріальної відповідальності головного редактора редакції «Профспілкової газети» Гусєва О. П. і головного бухгалтера редакції Кунах Л. П. (наказ № 38/8 від 21.04.99 р.), повідомляємо, що, за даними бухгалтерії редакції «Профспілкової газети» на 26.04.99 р., із суми 16200 гривень, котра перерахована видавничому центру «Друк» на видання книги Гусєва О. П. «Віч-на-віч з Чорнобилем-86 і Закарпаттям-98 — й майбутні покоління» за вже продані 2030 примірників надійшло на розрахунковий рахунок редакції 16247 гривень, у тому числі по квитанціях Ощадбанку — 1232 гривні (копії вам були додані), тобто кошти на видання цієї книги повернуто редакції «Профспілкової газети» повністю, про що свідчать копії документів, отриманих через Печерське відділення УСбанку м. Києва та Ощадбанк України.

У зв'язку з викладеним вище просимо відмінити розпорядження № 75 та наказ № 38/8 за відсутністю особистої вини О. П. Гусєва і Л. П. Кунах у заподіянні матеріальної шкоди підприємству «Редакція «Профспілкової газети», бо всі без винятку кошти, одержані за цю та інші чотири томи проданих книг, у повному обсязі перераховуються на розрахунковий рахунок редакції «Профспілкової газети». Окремі покупці — кияни повідомили, що забирають викуплені книги, зокрема п'ятий том, 11.05.99 року, інші — з Тячева, Львова, приїдуть з дорученнями у травні відповідно на 500 прим. і 100 прим. уже оплачених книг.

Як бачимо, всі вище вказані 2030 примірників книг оплачені і відповідні кошти надійшли на р/рахунок редакції, що однозначно доведено документами про перерахування цих сум. У цьому зв'язку лист З. М. Васильової (керівник правового відділу ФПУ) редакція може прийняти до відома і повторити, що «заподіяної шкоди» при виданні п'ятого тому, як пише З. М. Васильова, тут немає, а «слова «реалізації книжки» ми зрозуміли так: «ходу реалізації книжки». З цього приводу повідомляємо: із загального 4-тисячного тиражу книги «Віч-на-віч з Чорнобилем-86 і Закарпаттям-98 —й майбутні покоління» продано 2030 примірників.

У зв'язку з викладеним вище наполягаємо на негайному поверненні 20% грошей, вилучених на основі незаконних розпоряджень ФПУ № 75 від 21.04.99 р. і наказу № 38/8 від 21.04.99 р. із зарплати, одержаної О. П. Гусєвим і Л. П. Кунах 30 квітня 1999 року.

З повагою
Головний редактор «Профспілкової газети» О. ГУСЄВ,
головний бухгалтер Л. КУНАХ.

11.05.99 р.»

Лист промовистий. Для О. Стояна, якби він хотів дотримуватися закону, цих аргументів вистачило б.

Реакції і на цей лист на 17.05.99 р. немає, а гроші з керівників редакції вже вирахували. От і калатай після цього у дзвони...

І останнє: ще раз перечитавши стенограму виступу О. Стояна і вищенаведені довідки, не можу не дійти висновку: О. Стоян свідомо подав учасникам сесійного засідання неправдиву інформацію про головного редактора ліквідованої «Профспілкової газети», чим увів в оману наш депутатський корпус і гостей парламенту — журналістів з усієї України. Прикро писати про таке, але це факт.

Як стало мені відомо, О. Гусєв звернувся до Голови Верховної Ради України О. Ткаченка і деяких голів профільних комітетів із «Заявою про необхідність спростування виступу голови ФПУ, народного депутата України О. М. Стояна у парламенті 12.05.99 р.» і попросив його дати відповідне доручення голові Комітету ВР України з питань Регламенту, депутатської етики та організаційної роботи провести розслідування фактів, наведених у виступі О. Стояна, котрі стосуються його, О. Гусєва, з метою їх спростування як таких, що не відповідають дійсності.

Буде неправда спростована чи ні, забудеться за буденністю справ чи «Профспілкова газета» свого доб'ється, ще не відомо. Але ситуація з цією газетою показова. Я знаю Олега Гусєва ще з тих часів, коли він, працюючи в Києві спецкореспондентом і завідуючим корпунктом газети «Советская культура», мав сміливість чесно і відверто виступати проти недоліків системи і називати речі своїми іменами.

Він і тоді йшов на прю із сильними світу цього, обстоюючи правду. Не зрадило йому почуття мужності і тепер. І коли ми, депутати, говоримо нині про необхідність захисту преси, не забуваймо, що захищати всіх легше, ніж захищати для початку одного.

Тож захистімо Олега Гусєва. Захистімо «Профспілкову газету». Захистімо Закон.

Лесь ТАНЮК,
голова Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності.

Газова гангрена

Біль тижня

Вибух метану на шахті імені Засядька, що забрав життя 41 шахтаря, — четверта надзвичайна подія у вугільній галузі з початку року. І хоч би як по-блюзнірськи це звучало, свідчить про рецидив.

Чи буде покладено край сумній статистиці (в нас кожний мільйон тонн видобутого вугілля оплачено вже п'ятьма життями) — поки що не ясно. Та хоч би яких висновків дійшла урядова комісія, котра вивчає нині причини того, що сталося, очевидно: ціна у вітчизняного «чорного золота» надто велика.

Фахівці цього не заперечують, підкреслюючи особливість гірничо-геологічних умов Донбасу. Умови ці справді найскладніші у світі. Вугілля тут видобувають на великих глибинах. А це — і підвищена температура, і газоносність пластів. Різні газодинамічні явища: викиди, гірські удари здатні спровокувати будь-яку аварійну ситуацію. І чим більша заглибленість, тим більше води. Одне слово, є чого побоюватися, від чого страждати шахтареві. Специфіка його праці ще й у тому, що робоче місце рухливе. Відпрацювали лаву — відсунулися, пішли далі. Постійно треба щось реконструювати, облаштовувати заново...

І ось саме тут виявляються суто суб'єктивні причини лих, що переслідують нас останніми роками. Криза в економіці знекровила галузь. Високі фінансові «судини» не живлять ще недавно могутнє тіло. Ті мізерні «вливання», що час від часу неймовірними зусиллями страйків, голодувань та інших акцій протесту «вибивають» в уряду самі шахтарі, тільки заганяють хворобу всередину.

На шахтах практично не ведеться капітальне будівництво, до кращих часів (чи настануть?!) відкладено проходку вентиляційних стовбурів, не міняють зношене обладнання. За даними комітету з нагляду за охороною праці, більш як 400 підйомних машин — з простроченим терміном служби, близько 300 вентиляторів головного провітрювання потребують заміни.

Чи морально в такій ситуації після аварій щоразу розводити руками і шукати «стрілочників»?

Начальник управління нагляду в гірничодобувній промисловості України Дмитро Герасимчук, який свого часу був першим заступником міністра вугільної промисловості, все-таки зазначає, що навіть за таких умов ніхто не скасовував «Правил безпеки у вугільних шахтах».

Але є речі, що не піддаються правилам, про які мовчать, але які також ніхто не заперечуватиме. Це те, що в гонитві за «великим вугіллям» на більш чи менш успішно працюючих шахтах можуть і знехтувати небезпекою, бо звикли вже до загального хаосу, безладності, що панують у галузі. Це й те, що на шкоду економічній логіці та здоровому глузду продовжують існувати шахти, де розробляють круто падаючі пласти, і шахтар відбійним молотком рубає вугілля в півметровому просторі на глибині більш як тисяча метрів, зовсім не застрахований від небезпеки вибуху. Це й те, що почастішали профзахворювання, а до забою нерідко спускаються навіть інваліди, виснажені недоїданням і гнані необхідністю заробити бодай щось для сім'ї, яка бідує.

Кому все це потрібно? Важко сказати. Але в нас продовжують працювати понад 200 шахт, видаючи при цьому на-гора до 70 млн. тонн вугілля на рік. Енергоносій, що там добувається, мало не втричі дорожчий від затрачених при цьому сил і електроенергії.

У верхах кажуть, що мають бути добре розрахована, продумана всебічно державна програма закриття нерентабельних шахт і реструктуризації галузі в цілому. Але про це говорять уже п'ять років, а до пуття нічого не роблять. Закрадається підозра: чи не в тому сенс так званої держпрограми, щоб пустити справи на самоплив?

Ну, тоді авторам її і виконавцям треба бодай зазирнути до популярної медичної енциклопедії і переконатися, що хвороби, такі як «вугільна», — смертельні. Для всього організму.

Людмила МЕНЖУЛІНА.

Сподівання тижня

Честь нації маємо?

Безпрецедентна справа розглядається у Радянському районному суді Києва: фізик, доктор технічних наук, професор, фахівець у галузі твердого тіла Василь Кузьменко, захищаючи честь і гідність української нації, подав позов до газети «Зеркало недели» та заступника головного редактора Юлії Мостової, автора передноворічного матеріалу. В ньому, за твердженням позивача, і «було вміщено «подарунок» українцям — свідомі, наклепницькі антиукраїнські випади». Як паплюження національних чеснот п. Кузьменко розглядає, зокрема, таке твердження п. Мостової: «Успокоить может только украинская народная мудрость: счастье — это не когда тебе хорошо, а когда другому плохо». Цей «людиноненависницький постулат не притаманний справжній мудрості не тільки українського народу, а й будь-якого іншого», — вважає В. Кузьменко, обумовлюючи позовні вимоги на захист честі і гідності нації.

Автора позову словесно й письмово підтримала низка поважних громадських організацій, які також вважають, що паплюження народних цінностей повинно обурити не одинака із загостреним почуттям національної гідності а всього українського загалу.

До речі, справу спочатку розглядали в Московському райсуді. «Захистом честі української нації» займався там підкреслено російськомовний суддя Панов. Після тривалих зволікань справу на вимогу відповідачів «перефутболили» до Радянського.

Василь Кузьменко та члени солідарних з ним громадських організацій терпляче чекають на рішення судді Саприкіної, сподіваючись, що вона після всебічного вивчення матеріалів підтримає репутацію українців. Поки що, констатує В. Кузьменко, сподіваються без надії: його вимогу про приєднання до позову п'яти організацій чомусь усупереч ст. 108 ЦПК було відхилено. «Невже й у цьому районі Феміда вважає дрібними мої претензії до «ЗН» чи просто хоче, щоб позивач фігурував як одинак-українець, який не має права захищати весь багатомільйонний український народ?»

Напевно, і вам цікаво, чи створить ця «нерезонансна» справа прецедент.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

P. S. Якщо вчинок професора В. Кузьменка зачепив вас за живе, ви можете підготувати аналогічні позови та подати їх до Радянського райсуду за адресою: 252032, Київ-32, вул. Жилянська, 142. Адреса для зв'язку: 252014, Київ-14, а/с 6. Телефон 295-03-72.

Лише мовою права

Розслідування тижня

«Ми не повинні ставати на бік того чи іншого претендента на кандидата у Президенти. Ми маємо зробити все, щоб вибори Президента пройшли згідно з законом. І розмовлятимемо з посадовими особами лише мовою права», — заявив на пресконференції у парламенті Олександр Єльяшкевич, голова Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради з питань дотримання органами державної влади і місцевого самоврядування та їх посадовими особами, Центральною виборчою комісією норм виборчого законодавства під час підготовки і проведення виборів Президента України.

О. Єльяшкевич повідомив, що до комісії вже надійшов ряд звернень про порушення виборчого законодавства. Але вона оприлюднить ці факти лише тоді, коли офіційно розгляне їх і прийме рішення. Він звернув увагу, зокрема, на те, що опубліковані декларації про доходи претендентів на кандидата у Президенти України заповнено не за однією формою. Одні декларують лише особисті доходи, інші — також членів родини. Однак на це не звернула увагу ЦВК, приймаючи рішення про реєстрацію.

1 червня має відбутися друге засідання Тимчасової спеціальної комісії, на яке запрошено голову Центрвиборчкому Михайла Рябця, голову СБУ Леоніда Деркача і Генерального прокурора України Михайла Потебенька для інформації про дотримання виборчого законодавства та нагляд за ним. Однак, за словами О. Єльяшкевича, М. Потебенько в телефонній розмові заявив, що ані він, ані жодний працівник Генпрокуратури не прийде на засідання. Ніякої письмової відповіді не надійшло. Голова парламентської комісії розцінив ці дії як «бажання певних посадових осіб саботувати її діяльність». Якщо подібна реакція триватиме, запевнив О. Єльяшкевич, комісія та парламент вживуть «адекватних кроків».

Юліана ШЕВЧУК.

СДПУ(о) попереджує

Заява тижня

Соціал-демократична партія України (об'єднана) оприлюднила заяву, в якій наголошується на негативних проявах у кампанії з виборів київського міського голови. Органами внутрішніх справ та прокуратури затримано й вилучено величезну кількість рекламних видань, в яких робиться спроба дискредитувати кандидата в мери від СДПУ(о), розпалити міжнаціональну ворожнечу. В заяві говориться: «Авторам цих дій нагадаємо давню істину: той, хто кидається брудом, рано чи пізно втратить грунт під ногами. Ми подбаємо про це».

Далі наголошується: «СДПУ(о) заявляє, що кожна спроба дискредитації партії та її кандидата у виборах зустріне відповідний спротив. СДПУ(о) звертається до органів виконавчої влади, Генеральної прокуратури України з вимогою невідкладного, рішучого і вичерпного розслідування цього інциденту. Наша партія залишає за собою право вдатися до будь-яких законних дій для захисту своєї репутації, репутації членів партії, гідної відсічі тим, хто не бажає порядку й стабільності в столиці України».

Рейс тривалістю у два роки

Повернення тижня

Чотири члени екіпажу теплохода «Дубай Валор», який належить українсько-еміратській компанії «Гаско Дубай», повернулися в Україну рейсом із Лондона. Протягом двох років вони перебували під незаконним арештом як заручники нігерійської фірми «Лоун Стар».

За свою волю моряки «Дубай Валор» багато в чому завдячують Уповноваженому з прав людини ВР Ніні Карпачовій, для якої справа українських моряків-бранців була першою на час заснування інституції Уповноваженого. Дружини й рідні членів екіпажу приїхали особисто висловити свою вдячність Ніні Іванівні за активне сприяння у визволенні. Цього дня в кабінеті пані Карпачової стояв розкішний букет троянд. Тут знову плакали, але вперше це були сльози невимовної радості.

На думку Ніни Карпачової, щоб уникнути таких ситуацій, потрібно ратифікувати Міжнародну конвенцію з морського права і збільшувати кількість дипломатичних представництв у державах, з якими Україна має хоч якісь зв'язки. За даними представника Уповноваженого Юрія Кризського, завдяки інституції на батьківщину протягом року вже повернулися 50 затриманих моряків. За роки незалежності близько 150 українських кораблів затримано в різних портах світу. І ця цифра, напевно, зростатиме. Доля бранців залежить поки що від реакції українських дипломатів і правозахисників.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

Видання тижня

Професійно — для професіоналів, цікаво — для всіх

Серце журналу чи газети — його матеріали. Обличчя видання — його поліграфія. Щоправда, ще донедавна наші часописи нагадували рядки з пісні: «На лицо ужасные, добрые внутри». Ті, хто хотів, щоб журнал мав європейський вигляд, мусив друкувати його за кордоном. Тепер ситуація докорінно змінилася. До України почало надходити сучасне поліграфічне обладнання іноземних фірм. Тож, щоб не розгубитися у цьому розмаїтті новинок, поліграфісти створили свій спеціалізований журнал «Друкарство». Хоча вузькоспеціалізованим цей часопис назвати важко. Приміром, у черговому номері, який нещодавно вийшов друком, розміщено цікаві матеріали з минулого та сучасності української поштової марки та історії видавництв «Дніпро» та «Донеччина». Чималу увагу приділено й книжкам. Скажімо, доктор філологічних наук Микола Тимошик описує розвиток українських фоліантів. Інший матеріал присвячений життю відомого в усій Україні книжкового ринку «Петрівка». Отже, читайте й чекайте наступних номерів.

Богдан ДОВНИЧ.

Київ.

«Хвала» нашим миротворцям

Ротація тижня

25 травня в аеропорту Дніпропетровська приземлився останній, третій, «борт», який привіз на батьківщину військовиків 240-го окремого спеціального батальйону Збройних сил України, котрі виконали свій миротворчий обов'язок у складі міжнародних Стабілізаційних сил на території Боснії і Герцеговини.

На зміну тринадцятій ротації прийшла чотирнадцята. Чотириста військовослужбовців, які пройшли спеціальну підготовку в 108-му навчальному центрі підготовки миротворчих сил під командуванням полковника Ігоря Григор'єва, прилетіли в село Врапчичі, що неподалік міста Мостара, на зміну своїм колегам.

Попередня ротація, попри магічне число, за словами командира батальйону полковника Малиновського, була вдала. Став у пригоді афганський досвід комбата. Завдяки йому вдалося успішно провести кілька операцій із супроводу біженців.

Після початку натовських бомбардувань Косово ставлення місцевих жителів до миротворчого контингенту різко змінилося. Населення не приховує своєї неприязні до німецьких і французьких солдатів Стабілізаційних сил. До українських миротворців тут ставляться доброзичливо. Командир розвідвзводу штабної роти батальйону старший лейтенант Ігор Чередниченко зі 187 днів ротації 170 провів у патрулі. В зоні контролю Ігор працював скоріше психологом-педагогом, аніж солдатом. На 8 Березня старлей дарував усім жінкам із патрульованих ним населених пунктів квіти, а на Новий рік, розробивши костюм Діда Мороза, вітав місцевих дітлахів. У сербських селах його полюбили як рідного. Ігор повідав, що одна сербка мріяла видати за нього свою онуку. Але Ігор зізнався, що вдома, у Кривому Розі, його чекає наречена, і після повернення в Україну обов'язково одружиться.

— Дуже хочеться додому, — сказав перед від'їздом Ігор. — Але часточка мене залишається тут. Я ніколи не забуду очей шестирічної сербки Даніели, яка цілком по-дорослому навчала мене життю...

На території укрбату несе службу собака Капа. Капу кілька років тому знайшли наші миротворці з перемотаною колючим дротом мордою. Вона вірно й віддано служила українським господарям. У Капи контракт без часу. А ось за особовим складом чотирнадцятої ротації українського 240-го ОСБ СФОР літак прилетить через півроку. Попереду у хлопців довгі шість місяців, протягом яких їм належить довести на практиці миролюбність України. І найбільшою нагородою за гідне виконання миротворчої місії на боснійській землі, мабуть, буде просте слово «хвала», що означає «спасибі». Свою «хвалу» миротворці тринадцятої ротації заслужили чесно. Тепер черга за тими, хто прилетів їм на зміну.

Ольга ВАУЛІНА.

Газова гангрена — невиліковна?

Подія тижня

Вирок є. Боротьба триває

На цьому тижні українська феміда визначилася в питанні винуватості Олександра Горобця — колишнього головного редактора газети «Правда Украины», якого звинувачували в «чоловічих гріхах», що підпадають під поняття «спроба зґвалтування» та «примушування жінки до статевого зв'язку».

Судовий процес відбувався більш ніж два тижні і виявив дуже багато недоліків попереднього слідства, яке проводила прокуратура Києва. Саме ці недоліки і стали основою для винесення виправдувального вироку суду щодо двох інкримінованих О. Горобцеві статей Кримінального кодексу — ст. 17 — ч. 1 ст. 117, ст. 17 — ч. 2 ст. 117 (замах на зґвалтування).

Суд визнав винним О. Горобця у примушуванні підлеглої жінки до статевого зв'язку (ст. 119 КК) та умисному нанесенні легких тілесних ушкоджень без короткочасних розладу здоров'я або втрати працездатності (ч. 2 ст. 106 КК) і призначив йому покарання у вигляді позбавлення волі строком на сім місяців, які він уже відбув, перебуваючи у слідчому ізоляторі в період попереднього слідства.

Деякі особи, котрі тим чи іншим чином були учасниками процесу, вважають, що на цьому рівні судової влади таке рішення є соломоновим. Адже, як кажуть, і вовки ситі, і вівці цілі — нібито не постраждав «прокурорський мундир», а також нібито враховано інтереси «підсудного». Хоча колишнього підсудного та його адвоката таке половинчасте рішення не влаштовує, і вони будуть оскаржувати вирок суду. Отож процес (тепер вже, схоже, лише щодо повної реабілітації Олександра Горобця) триває. І якщо нашому колезі вистачить здоров'я, сил та терпіння, сподіваємося ще почути імена інших «героїв», що стояли за цією справою.

Котляревський і Пушкін — батьки мов своїх народів

24 травня — День слов'янської писемності і культури

Дата тижня

Редакція час від часу одержує листи, в яких читачі знову й знову прохають розповісти хоча б коротко про походження, зокрема, української та російської мов. Користуючись нагодою — вшануванням видатних просвітителів Кирила та Мефодія, пропонуємо журналістські нотатки з цього приводу.

Проблеми, пов'язані з мовними питаннями, так заполітизовані у нас, що, мабуть, треба почати з глибокого минулого. Отже, перенесімось у кінець IX століття, коли у Крим, до Херсонесу, прибув один з родоначальників слов'янської писемності Костянтин (Кирило) і знайшов тут Євангеліє та Псалтир, написані «руськими письменами». Що то були за письмена, вчені так і не з'ясували. Наукових доказів існування писемності у наших предків досі не виявлено. Тому приймемо за відправну точку твердження, що просвітителі Кирило та Мефодій справді є родоначальниками слов'янської писемності. Це зовсім не означає, що давні українці чи росіяни не мали своїх живих мов, якими вони спілкувались між собою.

Принесена на береги Дніпра старослов'янська мова є або македонським діалектом староболгарської мови, або македонською мовою. Чому не даємо точного визначення? Тому що по сьогоднішній день про це точаться дискусії між болгарськими та македонськими науковцями. Християнство, поширюючись у Русі Київській, розповсюджувало і нову мову — насамперед, у церковному житті. Утворилася давньоруська літературна мова, якою написані «Слово про Ігорів похід», «Повість минулих літ» тощо.

Тоді ж у Києві виникла і двомовність, бо паралельно з старослов'янською існувала жива мова — давньоукраїнська, прамати сучасної літературної мови.

У Московськім царстві, де після монголо-татарської навали активно поширювалась старослов'янська мова, процесу народження ще однієї мови не відбулося. Тому в сучасній російській мові так багато старослов'янських елементів і тому росіяни й болгари краще розуміють одне одного, ніж болгари та українці.

Реформаторами мов своїх народів виступили Іван Котляревський та Олександр Пушкін, які, можна сказати, і дали нам сучасні українську та російську мови, пішовши шляхами, що прокладали собі живі мови. Возний у «Наталці Полтавці» розмовляє староукраїнською мовою, близькою до старослов'янської, а всі інші герої — близькою до сучасної.

Зрозуміло, що в короткій публікації важко відповісти на всі запитання. Запам'ятаймо основне: обидві мови — і українська, і російська — цілком самостійні й розвиваються кожна згідно з власними законами. Як писав Пантелеймон Куліш:

О слово рідне, — ти стоїш на чаті
Предковікових пам'яток святині
В ясній блискучій херувімській шаті,
Як меч огненний, в нашій Україні!

Віталій АБЛІЦОВ.

Ще не обрали, а вже недійсні?

Окремі факти свідчать про порушення чинного законодавства про вибори міського голови Києва, заявив на прес-конференції в ДІНАУ один з претендентів на цей пост Григорій Суркіс. Думку кандидата підтримали його однопартієць і довірена особа Леонід Кравчук та один з учорашніх суперників у передвиборних перегонах лідер ХДПУ Віталій Журавський, який зняв свою кандидатуру.

Наголошуючи на нечесних методах боротьби за «київський престол» опонентів Григорія Михайловича, Леонід Макарович насамперед оперував фактом виявлення правоохоронцями на одній з київських квартир трьохсот тисяч (за його даними) примірників підпільних матеріалів у вигляді незареєстрованої газети «Факти без коментарів».

Як стало відомо, йдеться там, зокрема, про національність Григорія Суркіса, докори на його адресу за «відмову від батьківського імені», наводяться факти, що ганьблять не лише претендента, а й партію, тощо.

Ясно, що коли бізнес і суто особисті рішення людини пов'язують з її національністю — то це ганебно.

Сам Григорій Михайлович натякнув, звідки могли «рости ноги» в цього компромату, зауважуючи, що такі підпільні матеріали начебто були в одному службовому приміщенні однієї з установ на Троєщині.

Чи справді все це так, звісно, мають встановити правоохоронні органи, котрі здійснюють відповідну перевірку. Зауважимо, що свої контраргументи з цього приводу мають і суперники Г. Суркіса, які в ЗМІ заявляють про підготовку таким чином громадської думки для визнання виборів київського голови недійсними...

Шикуйсь, козацтво, у стрій звитяжців!

Святкування тижня

Минулої неділі в Гусятин Тернопільської області з'їхалися посланці козацьких дружин з багатьох регіонів України, щоб ушанувати пам'ять про славного полководця Северина Наливайка з нагоди 440-ї річниці від дня його народження. В урочистостях взяли участь представники влади, громадських організацій та сотні місцевих жителів.

Цього ж дня гості вітали Гусятинський козацький полк з річницею від дня створення. З нагоди цієї події організатору козацького руху у краї, депутату обласної ради, директору агрофірми «Нива» Петру Маркову було вручено від імені гетьмана українського козацтва полковницькі відзнаки. І не тільки за козацький рух. А за велику організаторську роботу у краї в розбудові держави та її економіки.

Фото **Михайла ВАСИЛАШКА.**

Українці можуть підкоряти найвищі вершини

Послання тижня

Істинний патріотизм проявляється не на засіданнях і у промовах, а в простих і правдивих вчинках.

На такі вчинки багатий наш народ, у тому числі — українські альпіністи. Про це сказав у своєму привітанні учасникам Першої української національної експедиції на Еверест Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко. Щиро радіючи поверненню альпіністів в Україну, він висловив співчуття рідним і друзям одного з найталановитіших українських спортсменів Василя Копитка, відчайдушного сміливця, який назавжди лишився на Евересті.

Підкорення найвищої вершини світу, встановлення на ній Державного прапора України, відзначив Олександр Ткаченко, сповнює гордістю серце кожного українця. Наш прапор, на переконання Голови Верховної Ради, піднявся воістину на космічну висоту, ближче до зірок, щоб далекосяжно глянути на перспективу з початком нового тисячоліття.

Учасників експедиції «Еверест-99» привітав також Президент України Леонід Кучма, відзначивши, що віднині Україна в клубі країн, які можуть підкоряти найважчі вершини. Перемога дісталася дорогою ціною, і це, на думку Президента, збільшує її велич.

Виставки тижня

Свідки грабунку — документи

Разом з мільйонами людських життів, які згубила друга світова війна, величезних втрат зазнала й українська культура.

Загалом до фашистської Німеччини вивезено близько 330 тисяч експонатів з українських музеїв, 50 мільйонів книг. Втрачено, і, певно, назавжди, частину унікальних фондів Центрального архіву, кіно- та фотофондів тощо. Красномовні свідки цих злочинів — документи, представлені на виставці в Національному музеї історії Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років. У численних актах та протоколах Надзвичайної державної комісії з розслідування злочинів німецько-фашистських окупантів зафіксовані факти руйнування і знищення закладів культури, освіти, охорони здоров'я. По війні частину втраченого вдалося повернути з Німеччини. Однак здебільшого шедеври поверталися пошкодженими. Як приклад наводять долю колекції української народної кераміки. У 1948 році її частково повернули — в уламках і друзках. Кілька десятиліть працівники Центру реставрації та експертизи Національного заповідника Києво-Печерська лавра «приводили до тями» рештки колекції.

Натхненна праця музейних працівників та реставраторів частково відшкодовує втрати. Однак проблема справедливої реституції культурних надбань і досі серед найболючіших. Утім, поодинокі жести щедрості іноземних чиновників (переважно на честь високих візитів) лише підтверджують утопічність поняття «справедлива реституція». Адже навіть у документах ЮНЕСКО записано, що таке може статися лише за згодою обох сторін. Отже, 151 пограбованому українському музеєві не лишається нічого іншого, як чекати біля моря погоди у вигляді «жестів доброї волі».

Вл. інф.

Про захист національних і планетарних інтересів

Найгірше те, що в Україні безконтрольно друкують рекламні оголошення посередницьких структур сумнівного характеру, які обіцяють робітникам-нелегалам золоті гори в Чехії

***У** новій Європі вже немає соцтабору, СРСР, Чехословаччини. Нові країни самостійно вирішують свою долю і різними темпами рухаються в європейські й трансатлантичні структури. Україна—Чехія — відносини цих держав будуються нині лише на основі взаємної вигоди, політичної та економічної. Іншими словами, дружба дружбою, а своя сорочка до тіла ближча. І в принципі це правильно. Та часто національні інтереси так чи інакше є загальноконтинентальними і навіть планетарними. І головне — вчасно це збагнути. Конфлікт інтересів — саме це стало темою розмови з Надзвичайним і Повноважним Послом України в Чеській Республіці Андрієм ОЗАДОВСЬКИМ.*

— Андрію Андрійовичу, відомо, що Чехія мріяла про вступ до НАТО. Але подія майже збіглася в часі з початком акції альянсу проти Югославії. З огляду на це, на вашу думку, чи змінилися настрої у чеському суспільстві?

— Щодо офіційної оцінки, то вона тут сьогодні не може бути іншою, ніж загальна позиція НАТО. Президент Чехії та її уряд підтримують цю акцію. А ось оцінки окремих політичних і державних діячів, керівників правлячої Соціал-демократичної партії та опозиційних партій бувають різні. Нещодавно відбувся загальнонаціональний з'їзд СДП. І цікаво, що значна частина його делегатів підписала і передала послу Югославії листи зі своїми співчуттями у зв'язку з жертвами і руйнуваннями на території цієї країни.

Але урядові структури й керівники багатьох парламентських політичних фракцій висловлюють солідарність зі спільною позицією Європейського союзу. Країна відкрила свій повітряний простір для літаків НАТО, відрядила до Албанії, де розмістилася велика кількість біженців, польовий госпіталь. Чехія надає великого значення ролі Ради Безпеки ООН в питанні про мирне врегулювання конфлікту навколо Косово, виступає за скликання міжнародної конференції на високому рівні для ухвалення пакту стабільності в Південно-Східній Європі.

— А чи усвідомлюють тут: за те, що відбувається в Югославії, ще довгий час розплачуватимуться не тільки ця країна, а й її сусіди по Європі? Приміром, екологічні моменти. Бомбардують хімічні й нафтопереробні підприємства в Югославії, але ж забрудниться вся Європа.

— Розуміння є. У Чехії взагалі викликає стурбованість екологічна ситуація в Європі. Наприклад, нещодавно тут були експерти Європейського союзу, які досліджували стан лісових масивів. Їхні висновки потребують здійснення низки серйозних природоохоронних заходів, у тому числі з очищення водойм. Готується новий закон, який повинен змусити приватні підприємства дотримуватися екологічних норм.

Ну, а щодо екології як глобальної проблеми, то після аварії на ЧАЕС тут усвідомлюють, яку небезпеку таїть у собі неприборканий атом і що з наслідками цієї найбільшої в світі техногенної катастрофи одна країна не впорається. Ми в посольстві України провели зустрічі з послами країн «великої сімки» і потім разом з ними відвідали МЗС Чеської Республіки, домовилися, щоб і вона підключилася в тій чи іншій формі до участі в міжнародному чорнобильському співробітництві, до створення відомого об'єкту «Укриття». Зараз Чехія постачає обладнання для двох енергоблоків нових атомних електростанцій в Україні.

— Чехія вже може пишатися своєю активною діяльністю в європейських структурах. За кілька років вона стане членом Європейського союзу. Як відомо, це може спричинити запровадження візового режиму з Україною й відповідні труднощі, зокрема в економічному і торговельному співробітництві. Чи є шанси уникнути цього?

— Треба бути реалістами. Будь-яка країна, що приєднується до Європейського союзу, повинна дотримуватися його вимог, зокрема, виконувати Шенгенську угоду, яка передбачає запровадження візового режиму з усіма країнами—не членами союзу. Разом з тим, і в Україні, і в Чехії розуміють, що це може зашкодити обом державам. Враховуючи високий рівень двосторонніх відносин між нашими державами, а також те, що до вступу Чехії в ЄС залишається ще кілька років, є сподівання, що Прага не буде поспішати з рішенням про нову візову політику. До наших пропозицій з цих питань у Чехії прислухаються в міністерствах закордонних справ, промисловості та торгівлі, інших урядових установах. Проте є одне відомство, яке продовжує наполягати на зміні візової політики. Це — МВС. Воно виступає за якомога швидше запровадження віз, мотивуючи тим, що це зупинить потоки наркотиків, обмежить у країні діяльність міжнародних мафіозних угруповань, зменшить організовану злочинність. Але з цими справді серйозними проблемами можна боротися іншими заходами, а не шляхом негайного запровадження віз. Під час двосторонніх політичних консультацій ми звертали увагу чеської сторони на те, що для України важливо, щоб розширення Європейського союзу за рахунок країн Центральної та Східної Європи не позначилося негативно на її відносинах з цими країнами і не перешкоджало вільному пересуванню людей, товарів та послуг, гуманітарним зв'язкам, а також не створювало нових ліній поділу Європи.

— Може, бажання запровадити візовий режим пов'язане і з іншою проблемою — засиллям українських нелегалів?

— Ця проблема одна з найболючіших. До посольства щодня приходить до сотні громадян, які потребують консульської допомоги. Саме тому посольство у свій час внесло пропозицію до нашого уряду розробити і укласти з Чехією міжурядову угоду про взаємне працевлаштування. Підписано її було в 1996 році. І ми тоді дуже раділи. Адже Україна не мала такої угоди з жодною іншою державою Європи. Але згодом з'ясувалося, що угоди замало. Тому через півроку було розроблено і підписано новий україно-чеський документ, який створював чіткий механізм реалізації міжурядової угоди про працевлаштування. Він передбачав, що чеські роботодавці звертатимуться через Міністерство праці Чехії до Українського центру зайнятості, а той надсилатиме відповідні запити в місцеві служби зайнятості в різних регіонах України з метою підбору фахівців потрібного профілю. Тоді ж визначили квоту — 60 тис. чоловік на рік.

— Але все одно проблеми залишилися...

— Так. На жаль, у нас на місцях не завжди діють так, як слід. І мова йде не лише про хабарництво. Процес страшенно забюрократизовано. Приміром, будівельна фірма в Чехії терміново потребує 200 робітників і дає на це заявку. В Україні розгляд заявки затягується на кілька місяців. Але підприємець не може так довго чекати. А зовсім поруч діють напівмафіозні структури, які можуть привезти робітників хоч сьогодні. Найгірше те, що в Україні безконтрольно друкують рекламні оголошення посередницьких структур сумнівного характеру, які обіцяють робітникам-нелегалам золоті гори в Чехії. Та коли вони прибудуть сюди не в рамках міжурядової угоди, то отримуватимуть у ЧР неповну заробітну плату, оскільки значну частину її забере напівмафіозний посередник; крім того, вони не матимуть права на медичне обслуговування і будь-якої хвилини їх можуть вислати з країни, бо вони приїхали нелегально.

— Може, щоб розв'язати цю проблему, треба збільшити квоту?

— Квоту збільшити не вдасться, оскільки нині ситуація на ринку праці Чехії дещо змінилася. Тут дедалі частіше говорять про необхідність узагалі відмовитися від іноземних робітників, у тому числі й українських. Потоки заробітчан-напівлегалів створюють нам дуже поганий імідж. Міністерству праці, місцевим центрам зайнятості, іншим зацікавленим установам в Україні треба вжити дійових заходів, щоб оформлення на роботу в Чехії здійснювалося лише згідно з положеннями згаданої двосторонньої міжурядової угоди.

— Який зараз стан торговельно-економічних відносин між Україною і Чехією?

— Вони динамічно розвиваються. Чеська Республіка посідає одне з чільних місць у зовнішньоекономічному та зовнішньоторговельному товарообміні України. 1998 року темпи українського експорту в Чехію значно зросли. Загальний обсяг україно-чеських експортно-імпортних операцій торік перевищив 430 мільйонів доларів. Цього року нараховується 597 україно-чеських спільних підприємств. Більше половини з них діють у сфері виробництва.

— А в якій сфері, на ваш думку, чеський досвід міг би бу корисний для України?

— Передусім необхідно використати досвід Чеської Республіки з її просування шляхом європейської інтеграції, з наближення національного законодавства до стандартів і нормативно-правових актів Європейського союзу, із залучення галузевих міністерств і відомств до процесів інтеграції в ЄС. По-друге, варто запозичити накопичений у Чехії досвід з підтримки державою малого і середнього бізнесу, надання у довими економічними струк рами на пільгових умовах консультацій підприємцям-початківцям, дотацій на їх навчання, розробку комплексної програми підтримки технічно прогресивних підприємств. По-третє, заслуговує на увагу чеський досвід популяризації вітчизняних виробів за кордоном, організа промислових і сільськогосп дарських виставок з метою широкої презентації чеських товарів у зарубіжних країнах, ліквідації тарифних бар'єрів у зовнішньоекономічній діяльності. По-четверте, корисним може бути досвід Чехії в житловому будівництві та модернізації існуючого житлового фонду. По-п'яте, заслуговує уваги налагодження зв'язків між містами Чехії та країн Європейського союзу, практика роботи Національної асоціації міст Чеської Ре публіки з розширення спів бітництва із зарубіжними країнами на регіональному рівні в економічній та культурній сферах.

У цих та деяких інших сферах чеський досвід, безумовно, може бути корисний для України. Вивчення і запозичення його — в наших національних інтересах.

Інтерв'ю взяла Наталя ФІЛІПЧУК.
Прага — Київ.

Кому в Україні жити добре

Нотатки після І з'їзду росіян нашої країни

З'їзд був цікавим насамперед для газетярів, для тих, хто любить сенсації. Та і як можна обійти увагою приїзд до української столиці російських політиків (крім К. Затуліна до Києва прибув також голова комітету Державної Думи Росії Г. Тихонов), які відомі своїми висловлюваннями щодо української незалежності.

Постає запитання: що, з'їзд пройшов безрезультатно? Очевидно, так вважати не можна, адже значна частина делегатів була налаштована на конструктивну роботу й саме завдяки їм з'їзд прийняв низку рішень, які сприятимуть інтеграції росіян в українське суспільство. А це перевірений міжнародною практикою шлях розв'язання виникаючих міжнаціональних проблем. Та й що тут не зрозуміло? Живеш на цій землі — поважай її народ, його мову, культуру, історію.

Головним підсумком дводенних дискусій (часом занадто емоційних, оскільки деякі делегати були налаштовані вирішити відразу всі проблеми й діяли рішуче, як кажуть, на грані фолу) було створення Російської ради України на чолі з головою правління Всеукраїнського товариства російської культури «Русь» Валентиною Єрмоловою, яка стане координаційним центром самоорганізації росіян в Україні.

Щоб дати якусь оцінку минулій події, треба насамперед звернути увагу на тих, хто і як ініціює такі акції й направляє в потрібному для нього руслі. Адже об'єктивних причин для напруженості в міжнаціональних взаєминах в Україні немає. Основне пояснення цього треба шукати в державній політиці нашої держави і в минулому, і нині. Хвилі неспокою й підбурювання йдуть з-за меж України.

Саме тому журналісти так зацікавлено спостерігали за поведінкою на з'їзді К. Затуліна. І він не розчарував любителів «смаженого» — передаючи вітання учасникам з'їзду від мера Москви Ю. Лужкова, К. Затулін не забув нагадати присутнім в залі, що саме в Києві знаходяться прах засновника Москви Юрія Довгорукого та один з джерельних центрів православ'я — Києво-Печерська лавра. А росіяни в Україні, за Затуліним, державотворча нація (сподіваємось, як і поляки, євреї, болгари...). Потім московський гість закликав присутніх максимально використати передвиборну ситуацію в Україні для розв'язання своїх проблем. Не міг обійти К. Затулін мовчанкою й Крим. Гість відкрив з'їзду «істини», одна з яких у тому, що «нет оснований гордиться разбойничьим историческим Крымско-татарским государством». Закінчив свій виступ К. Затулін улюбленими словами, які запозичив у Багратіона: «Кто же мы такие, если отечество отдаем сволочам?»

У перерві з'їзду К. Затулін дав інтерв'ю кореспонденту «Голосу України».

— Пане Затулін, в Україні немає жодних загроз для російської культури, зокрема мови. Проблема полягає лише в тому, як швидко народи, що населяють нашу країну, інтегруються в українське суспільство.

— Я не згоден з вами щодо інтеграції. Росіяни в Україні — особливий народ. Він повинен бути визнаний як провідний, державотворчий. Але сьогодні йому загрожує асиміляція.

— Якщо припустити, що я згодився з вами, тоді закономірно постає запитання: чи захищені інтереси українського населення в Росії й в Москві, мера якої ви тут представляєте?

— Ми відкрили українські школи, а в Москві почав працювати Український культурний центр.

— Достатньо шкіл?

— ... (Пан Затулін не володів інформацією щодо кількості шкіл, але добре відомо, що їх одиниці. А в Росії проживають кілька мільйонів наших співвітчизників).

— Питання, пов'язані з проблемами, що ви мали на україно-російському кордоні. Свого часу ваші приїзди в Крим були визнані небажаними...

— Цього не було!

— А минулорічний епізод, коли вас повернули з Криму на Тамань?

— Так, це було.

— Хіба вас не затримали тепер в Борисполі й довелося втрутитися в ситуацію навіть послу Росії Юрію Дубініну?

— Це роблять ті, хто не хоче визнати особливих прав росіян в Україні. Ми в свою чергу ніколи не відступимося від своїх позицій і будемо захищати своїх співвітчизників.

***

У перервах учасники з'їзду обмінювалися своїми думками, сперечалися.

— Як ви ставитесь до напруженості й знервованості в залі? — звертаюся до протоієрея Михайла (Українська православна церква Московського патріархату).

— Негативно. Назрілі проблеми потрібно розв'язувати в мирному дусі, прагнучи зрозуміти один одного. Не підтримуємо й підбурювачів, які протестували проти зачитування українською мовою вітання глави держави, пробували спрямувати хід з'їзду в деструктивне русло.

І останнє. Заувага для спільних роздумів.

Серед делегатів І з'їзду росіян України було чимало активних його учасників з прізвищами Пінчук, Кияшко, Саєнко, Кравченко, Юхименко, Мартиненко...

Віталій АБЛІЦОВ.

Де дружба, там і вигода

Ще одна випадковість?

Днями генсек НАТО Хав'єр Солана відвідав один з таборів косовських біженців. «Я був вражений», —повідомив він журналістам і порекомендував їм також побувати в таборах. Мабуть, щоб глибше відчути трагедію сотень тисяч людей, що залишили свої домівки...

Днями авіація НАТО зруйнувала хату серба Драгуміна Івановича з села Ральча неподалік Белграда (**на знімку АП**). Загинули двоє його онуків. Шкода, що там не побував генсек альянсу — він був би вражений не менше, аніж під час спілкування з біженцями з Косово.

Та поки що Захід живиться тільки враженнями з-поза югославських кордонів. Жертв серед цивільного населення Югославії, робить вигляд Брюссель, практично немає.

16 місяців — за шпигунство

Фінський суд ухвалив рішення у справі співробітника МЗС Фінляндії Оллі Маттіла. Його звинувачують у тому, що передавав службові документи російським агентам. Покарання було не дуже тяжке — всього 16 місяців ув'язнення.

«ГУ» розповідав про цю справу ще в січні, коли фінська влада висунула проти Оллі Маттіла звинувачення. Особливу пікантність справі, як тоді повідомлялося, надавав той факт, що цей дипломат — син відомого фінського політика, колишнього міністра закордонних справ Фінляндії Олаві Маттіла. Але м'якість вироку пояснюється не клопотаннями татуся. Йдеться про те, що багато паперів, які дипломат передавав росіянам, не було помічено грифом «Секретно», хоча вони й призначалися лише для службового користування. Документи стосувалися відносин Європейського союзу з Росією. Оллі Маттіла мав до них доступ, оскільки працював у торгово-політичному відділі міністерства. Його запідозрили випадково, під час однієї з рядових перевірок.

Оллі Маттіла засудили за порівняно новим законом про шпигунство, який набув чинності 1995 року. За цим документом тепер у Фінляндії можуть засудити за шпигунство людину, що видала документи, що не мають штампу «Секретно», але знає, що вони не мають потрапити до інших рук. У даному разі суд пояснив свої дії наступним чином: передача документів усе-таки «завдала шкоди фінській безпеці, зовнішнім зв'язкам країни і її економіці».

Фінська громадськість дізналася далеко не все про гучну справу дипломата, тому що суд оприлюднив лише коротке комюніке, а всі подробиці засекретив на 30 років наперед. Сам Оллі Маттіла має намір подати заяву на предмет перегляду справи про шпигунство. Він як і раніше заявляє, що ні в чому не винен. Двох російських дипломатів фінська влада оголосила «персона нон грата».

Марат ЗУБКО.

Гельсінкі.

Три тижні і три пункти

У Раді Європи цього тижня оприлюднено остаточний варіант проекту резолюції й рекомендації з виконання Україною своїх зобов'язань. Їх Парламентська Асамблея РЄ має затвердити 24 червня.

Оскільки, йдеться в документі, Україна так і не досягла обіцяного в січні «істотного прогресу», то Асамблея вирішує: перше — анулювати повноваження української парламентської делегації до повного виконання Україною своїх зобов'язань; друге — рекомендувати Комітету міністрів РЄ позбавити Україну її права на представництво. Тобто нашій державі загрожує, по суті, повне призупинення членства в організації. Так що «оптимізм» одного з керівників МЗС України — мовляв, вина за ситуацію повністю лежить на Верховній Раді, отож її представники і будуть відповідати — дещо безпідставний.

Ще перебуваючи в Києві, доповідачі ПАРЄ наголошували: вони не наполягатимуть на вищезгаданих заходах, якщо Україна виконає хоча б три з п'яти головних пунктів, записаних у січні вимог. Це — прийняття Кримінального та Кримінально-процесуального, Цивільного та Цивільно-процесуального кодексів, основоположних документів з правової політики України в галузі захисту прав людини та з судової реформи, закону про політичні партії. Залишається також скасування смертної кари, але, заявляли доповідачі, в крайньому разі Раду Європи задовольнила б і нинішня ситуація — мораторій на страти. Щоправда, «висить» ще й ратифікація Європейської хартії з регіональних мов та мов національних меншин, але вона вже «на підході» до остаточного розгляду Верховною Радою.

Україна має тепер лише три тижні на те, щоб змінити ситуацію на краще. Щодо скасування смертної кари, то, можливо, своє слово скаже нарешті Конституційний суд. А саме: визнає наявність смертної кари в нашому законодавстві такою, що не відповідає Основному Закону, який гарантує право на життя. Відповідний запит було направлено до КС групою народних депутатів ще в лютому. Щодо згаданих законопроектів, то відповідне доручення до прискорення їхнього розгляду видано Головою Верховної Ради Олександром Ткаченком.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Хресний хід повз тіло Леніна

У Москві знову повернулися до теми поховання вождя світового пролетаріату Володимира Леніна. Приводом стали слова патріарха Московського і всієї Русі Алексія II, який під час хресного ходу з приводу пам'яті святих Кирила і Мефодія заявив, що «колись буде створено якийсь пантеон, куди буде перенесено рештки діячів революції, які перебувають на Красній площі».

На думку патріарха руської православної церкви, «не годиться, коли концерти і свята відбуваються на цвинтарі, на могилах і кістках померлих». Щоправда, обережний Алексій II тут же зазначив: «Треба зробити все, щоб наше суспільство не було розділене з цього питання».

Російське православ'я з допомогою Бориса Єльцина, який також неодноразово заявляв, що саме час Володимира Леніна поховати «по-християнськи», хоча й керується біблійним принципом про всепрощення всіх грішних, все-таки добре пам'ятає про всі «добрі» справи пролетарської революції і особисто Леніна.

Та ідея винести тіло Володимира Леніна з мавзолею і поховати (згідно з його заповітом, біля матері у Санкт-Петербурзі) належить не Алексію II. 1990 року відомий театральний режисер Марк Захаров переконував демократичну Росію: «Не треба глумитися над його тілом, наші предки — православні, не замислювали на Красній площі язичницького капища». 1997 року Борис Єльцин заявив, що «Ленін має бути похований в землі, хоча комуністи, скоріш за все, поставляться до цього критично».

Російські ліберальні демократи на чолі з Володимиром Жириновським також не могли залишитися осторонь. Володимир Вольфович висловив бажання вивезти мавзолей у Підмосков'я і за партійні гроші зберігати для нащадків тіло Леніна. Щоправда, Жириновський також вважає, що можна організувати показ тіла Ілліча в усіх містах Росії і країнах СНД «за невеликі гроші».

Світлана ФІЛІМОНОВА.

Москва.

Люди й події

Як у Давньому Римі

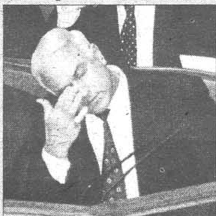
Історичне порівняння зробив у своїй книзі «Нескорений: сага про США та ООН» колишній генсек Об'єднаних Націй Бутрос Галі: «Подібно Римській імперії, головне для них — це панування й сила», —пише він. Оце тобі на — всі ж думали, що США —наймиролюбивіша держава у світі! Втім, ознаки Давнього Риму таки є: наприклад, потяг до влаштування гладіаторських боїв у Європі. Та й цезар оргії полюбляє...

Тотальний склероз

Курйозний вигляд мала цього тижня ситуація довкола нібито постачання через Україну нафти в Югославію —в цьому нас, згідно з повідомленнями західних ЗМІ, звинуватили представники НАТО. Це ж у альянса щось із пам'яттю: НАТО забула, що вона — не Рада Безпеки ООН, отож не вправі забороняти будь-кому ввозити нафту до СРЮ! Та найсумніше, що про це забула й Україна: почала гарячково виправдовуватися.

Не той співрозмовник

Трохи не до місця заяву зробив польський прем'єр-міністр Єжи Бузек: «Польща, — сказав він, —зацікавлена в розвитку економіки і демократичних інституцій в Україні!». Пікантність ситуації полягала в тому, що поруч з ним у той час був Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко... Отож Бузеку б, мабуть, про футбол або цивільну оборону поговорити, а він — про якийсь там економічний і демократичний розвиток.

Навіщо слона ображати?

Мати неприємності з товариством із захисту прав тварин та особисто з їхньою великою прихильницею Бріджит Бардо ризикує колишній політичний лідер Визвольної армії Косово Адем Демачі: днями він заявив, що Захід діє в косовському конфлікті, як «слон у посудній крамниці». Сліпий бачить, що порівнювання слона з НАТО завдає першому великої моральної шкоди... І це по-людськи — взяти й безневинну тварину образити?

Недоречне запитання

Дивне запитання ставлять ініціатори показового «процесу над комунізмом», що відбудеться наступного тижня в Римі: чи комунізм остаточно мертвий, чи ще трохи дихає? От що значить не жити свого часу в Радянському Союзі. Адже ще років двадцять тому було досліджено й встановлено, що «комунізм — це молодість світу!». Ну хіба міг би він так швидко постаріти й умерти?

Чи поховають «вождя революції»?

1920-1930 рр.

Амнезія як алібі

Інколи доводиться сумніватися: навіщо ми робимо оці газетні розвороти? Адже це не переписування (заново) української історії XX століття, а лиш нагадування про неї. А в чім сенс нагадування?

Але ось недавно довелось прочитати в одній газеті, що письменників (Світличного, Дзюбу, Чичибабіна, Руденка) свого часу виключили з Спілки письменників самі ж письменники. І навіть відповідні документи щодо цього процитовано. От вам, мовляв, хто винен у «так званих репресіях» проти української культури.

Мабуть, ті, на кого це розраховано, повинні мати абсолютно чисту пам'ять про не дуже давнє минуле. В усякому разі, вони не повинні пам'ятати, навіщо існували ідеологічні відділи ЦеКа, міськкомів, обкомів. Ну, існували — то й існували. Ситуація має такий вигляд, ніби був собі обком чи ЦеКа, а в ньому — ідеологічний відділ, але в тому відділі нікогісінько не було. Просто — стояв телефон на столі, та й годі. І от туди (з власної волі!) приходив голова Спілки письменників України й телефонував сам собі на роботу: мовляв, Світличного — виключити! А потім біг до себе в спілчанський кабінет, хапав телефонну трубку і казав сам собі: «Єсть!» А вже потім Світличний чи Дзюба самі собою йшли й сідали до тюрми. Отак...

Тобто це доказ, побудований на амнезії: якщо ви щось забули — значить, цього не було. От і все виправдання нашої дивної історії. Але є жива історична пам'ять. І, слава Богу, живуть на світі люди (як скажімо, академік Дмитро Затонський, гість нашої сьогоднішньої сторінки), котрі впродовж свого життя не втомлюються думати: що відбувалося з їхніми батьками в оті міфічно-благословенні двадцяті роки. Для нас це — «давно», а для Затонського (сина й батька, живого й розстріляного) — лише «вчора».

Якщо історію культури писати в розрахунку на амнезію, то запросто дійдеш висновку, що наше Розстріляне Відродження само малодушно розстрілялося!
Адже справді було кілька чоловік, які так і вчинили. Приміром, поет Аркадій Казка, приятель Тичини, арештований у міфічній справі СВУ, повісився в тюрмі 1929 року. А Микола Хвильовий застрелився у себе вдома 1933 року.
Але обоє не були малодушними. Аби ж то! Казка в юності стрілявся на дуелі через дівчину й уник смерті дуже прикметним чином. Він кинув револьвер і сказав: та дівчина все одно любить мене, давайте краще битися навкулачки. Це — малодушно? А Хвильовий у громадянську війну потрапляв під розстріл і теж мав душу не з лопуцька. Утеклий з-під розстрілу більше не любить стрілятися.
Узагалі, коли починаєш хоч трохи думати про людей 20-х років, виникає спокусливе запитання. Чому вони дозволили перестріляти себе, а самі нікого не застрелили? Адже вони, всі оті діячі Розстріляного Відродження, разом жили в будинку «Слово» в Харкові, і чи не кожен мав зброю, бо більшість — запеклі мисливці, а дехто — колишні фронтовики! Адже є хороша (можливо, й правдива) легенда про Будьонного: коли за ним прийшли у 37-му, він поставив на порозі кулемет, поклав енкаведистів мордою в землю — і не дався!
Тож — чому?
Оце проклятуще «чому?» — взагалі корисне питання не лише для нашої рубрики, а й для будь-кого, хто про це хоч що-небудь думає.

Чому вони н

Про вальдшнепів

Мабуть, варто просто уважно читати тексти. Кілька років тому київський студент Юрко Задоя написав невелику наукову роботу про Хвильового і Вишню. На жаль, ми не маємо тої роботи під рукою, тож покладатимемося на пам'ять, щось додаючи від себе, коли знадобиться.

Ідея Задої така: роман Хвильового «Вальдшнепи» (надрукований 1927 року, тоді ж частково знищений цензурою) і мисливська усмішка Вишні «Вальдшнеп» (написана через двадцять років) — це своєрідна перекличка двох друзів. Тобто Остап Вишня поставив нерукотворний пам'ятник над могилою Хвильового — саме тоді, коли ця могила була зрівняна із землею, а згадувати ім'я Миколи було смертельно небезпечно.

Щоб віддати належне цьому вчинкові Вишні, варто перечитати його ж таки щоденник, писаний одночасно з оповіданням «Вальдшнеп». Вишня боявся другого арешту — і цей мертвий щоденник, цілком очевидно, писався спеціально для тих, хто прийде серед ночі й робитиме обшук. (Точнісінько такий «щоденник» писав і Тичина). Що ж, у щоденнику нічні гості знайдуть лише те, що й у газетах. Але тут же старий Вишня пише крамольне оповідання і навіть публікує його в другому номері журналу «Дніпро» за 1946 рік!

Це здається неймовірним.

Таких випадковостей не буває

Еге ж, це здається неймовірним, але надто вже багато ознак вказують на те, що усмішка «Вальдшнеп» не є чимось випадковим. Тобто автор, можливо, навіть не задумав її — вона явилась йому сама і саме тоді, коли не могла не явитись. Можливо, сам Вишня до кінця навіть не усвідомлював, наскільки тут точний збіг: рівно за 20 років до цього Хвильовий у листі до Зерова, по суті, написав конспект цієї усмішки. Не міг же Вишня читати того листа. А якщо якимось чином читав — то тим більше все сходиться!

Порівняймо. Ось лист Хвильового до Зерова: «... запахло весною ... мені зараз такий настрій, що тільки й говорити про весняний вечір у молодняку, про далекі згадки, про вальдшнепів».

М. Хвильовий.

А тепер Вишн — рівно через 2 років: ті самі фраз про весняний ве чір, про далеку мо лодість і ... пр вальдшнепів!

Звісно, обереж ний Вишня вед оповідь не від пер шої особи, а ві якогось «товари ша», якому ві пропонує пополю вати на вальдшне пів. А той безімен ний «товариш» відповідає: ні, не ..цу я не визнаю весняного полюва ... розповідає — чому саме. Бо в молодост (якраз навесні) призначив побаченн дівчині, і вже стояв на перелазі, і тьох кали солов'ї ... і тут його хтось «тьох нув» межи плечі ... і був тоді місяць ма ... я впав у траву і зубами ту траву рва І він пише, що завжди на весняному по люванні, коли бере закоханого птаха н мушку, то бачить не того птаха, а себ на перелазі... і опускаю рушницю! Ні друже, навесні я не полюю...

Це — чи не єдина цілком серйозна усмішок Вишні. Та це навіть і не усміш ка, тут нема над чим сміятися. ..віт коли дуже захочеться. До тогс ту кожна деталь симптоматична: і перегу «пташиних» назв, і те, що «був місяц май» (Хвильовий застрелився в травні) і отой фатальний «удар межи плечі»...

Спробуй натякнути на щось більш — не лише в сорок шостім, а й у п'ят десят шостім, і пізніше! Тебе тут же «са мі письменники» виключать зі свої лав...

... У Хвильового (літ за п'ять д ас ної загибелі і — знову ж — за 20 рокі до «Вальдшнепа» Вишні!) з'явилис дивні рядки: «... весна, зараз піду на мо гилу комунара (Еллана-Блакитного. — **Ред.**), понесу йому пучок синьооких фі алок, і там згадаю про свою загадков смерть...»

Чому не можна допустити, що «Валь дшнеп» Вишні — метафоричний відгу на цю загадку?

Стрілець — Зброя — Звір

Мисливська література укра...ких радянських письменників — це, мабуть тема для дисертації «Стрілець — Збро — Звір». Вони писали про це й тоді, коли ще можна було писати майже про

Осліплені темінню? В полоні у

Розмова з академіком Дмитром Затонським — сином українського державного діяча Володимира Затонського, репресованого Й. Сталіним, на тему «Чому вони обмовляли себе й інших»

— Популярний нині письменник-розвідник В. Суворов в одній із своїх останніх книжок «Очищення» переконує читачів у тому, що, мовляв, Й. Сталін, знищуючи командний склад Червоної Армії, у такий спосіб звільняв її від нездарних командирів. І тому, врешті-решт, Радянський Союз переміг фашистів.

Дмитре Володимировичу, це не перша спроба ревізувати трагічні наслідки культу Й. Сталіна, що активно формувався в 20-ті роки, наприкінці яких господар Кремля мав абсолютну монополію на владу.

— Так. Ще наприкінці вісімдесятих років літературний критик Лев Аннінський публічно висловив сумнів у тому, чи були жертвами розстріляні в роки сталінського лихоліття. Аргументував він свою думку тим, що от, мовляв, підпис Блюхера стоїть під обвинувальним вироком Якіру.

Я тоді виступив зі своїми роздумами в додатку до «Известий» — «Неделе». Розмірковую над цими питаннями й донині, адже серед жертв Й. Сталіна були і мої батьки.

Чому це сталося? Чим керувався диктатор, знищуючи своїх соратників? Невже це результат лише його психічного захворювання?

Згадаю такий епізод.

Володимир Затонський був добре знайомий з Леніним. Коли він у складі делегації від харківського радянського уряду України їхав до Бреста, поїзд йшов через Москву. Ленін ознайомився зі складом делегації і був здивований, що один з делегатів — з бородою і в шинелі, виявився професором хімії, і він заборонив моєму батькові з'являтися в Бресті. Причиною стало припущення, що Затонському там загрожує небезпека.

Таким чином В. Затонський став секретарем Леніна. До його обов'язків входило робити записи розмов Леніна з відвідувачами. Він сидів збоку, не помічений гостями, й робив свою справу.

Тими днями, зрозуміло, Затонський і Ленін зблизилися.

І ось у 1928 році до десятиліття революції батько вирішив опублікувати спогади про дні, проведені з Леніним. У публікації він розповів і про те, що, користуючись знайомством з Леніним, надсилав йому телеграми з України, в яких скаржився лідеру партії на Сталіна за його постійні утиски української культури й взагалі упереджене ставлення до України. А зі Сталіним Затонський працював у роки громадянської війни й добре пізнав тяжкий характер Коби.

Після цього наївного кроку Затонського почали переслідувати й все завершилося врешті репресуванням і знищенням.

— Отож маємо приклад цілої низки подій, явищ, котрі не піддаються логічному поясненню й осмисленню. Адже в 20-ті роки було зрозуміло, що радянська влада утвердилася й водночас замість творчої праці й розвитку більшовицької держави її одноосібний лідер нав'язав суспільству атмосферу терору. Зазнали переслідування самі ті, хто очолював боротьбу за комуністичні ідеали. Вчений із світовим ім'ям Іван Павлов писав у ті роки В'ячеславу Молотову: «Ви розсіваєте по культурному світу не революцію, а з величезним успіхом фашизм. До вашої революції фашизму не існувало».

Й справді, Й. Сталін будував державу за канонами придуманої ним потворної партійно-бюрократичної поліцейської системи, яка жила за своїми канібальськими «законами».

— Так. Переміг цинічний прагматизм. Арештовані не могли зрозуміти, що ж відбувається?

У другій половині 50-х років, коли мій батько вже був посмертно реабілітований, мене почали відвідувати люди, які мали схожу з батьковою долю. Серед них виявився й колишній член Верховного суду УРСР.

Ось що мені запам'яталося з його розповідей.

Слідчий запитував його, чи той вважає себе більшовиком, і, одержавши ствердну відповідь, продовжував: «Так от, партія вимагає від вас, як від більшовика, щоб ви визнали себе англійським шпигуном». На це колишній член Верховного суду УРСР відповів: «Якщо партія вимагає, я визнаю».

— Отже, величезною державою керував булгаковський Воланд — злий чарівник, який діяв за правилами свого ірреального світу.

— Зрозуміло, що перед нами крайній екстремальний варіант життя всередині системи казарменого соціалізму. На межі 20-х і 30-х років Й. Сталін здійснив державний переворот й захопив владу. Його розуміння природи партії як «ордена меченосців» призвело до перетворення громадян СРСР на простих «гвинтиків». Людське життя втратило будь-яку цінність. Тому так упевнено Й. Сталін поставив до стінки ленінську гвардію, яка, на його переконання, «заважала» здійснювати власні цілі, серед яких на першому місці було завоювання світового панування. Зрозуміло, що все подавалося під прикриттям утвердження у світі марксистсько-ленінських ідей, тобто йшлося про світову пролетарську

е відстрілювались

все, і тоді, коли можна було писати хіба що про полювання (або краще про риболовлю, щоб без стрільби). Дехто (як Копиленко) цілком відійшов у царину дитячої анімалістичної прози, а взагалі мисливська когорта була велика, представлена найдостойнішими іменами.

Писали — різне, і (що нас особливо цікавить) стріляли у цих писаннях теж по-різному. Але впадає в око одна річ: буває важко розрізнити тут стрільця і жертву, погоню і втечу. Здається, у Драй-Хмари є сонет, де крижень, подібний до «мессершміта» (хоч це було задовго до війни), атакує мисливця. А згадаймо лиш популярну усмішку Вишні «Д...чий кабан, або вепр», у якій герой л...ть вепра на дереві.

О. Вишня.

У їхньому «стрілянні» чи «нестрілянні» є певна етично-філософська позиція. Ту позицію ніхто не декларував, але згадується прикметний жарт, учинений колегами (Рильським та Бучмою) з коротко...им Юрієм См...чем. Вони підсунули йому на полюванні мертвого зайця, Смолич вистрелив, заєць упав. Смолич підійшов і побачив у зубах зайця записку: «Юрію Корнійовичу, за що ви мене вбили?!»

Особливості нашого н...ціонального полювання

... Наші славні історики-амнезисти не сплять! Вони кажуть: стоп-стоп-стоп! Що ви нам анекдоти розповідаєте? Адже ви не станете заперечувати, що ваші герої полювали не лише на мертвих зайців, а й один на одного?

Ні, не станемо. Деякі навіть хвалилися цим. Микитенко (котрому лишалось недовго до загибелі) прилюдно висловився, якщо вірити радянським книжкам, так: ну, нарешті ми позбулися Курбаса! А критик Полторацький, дізнавс...ь про смертний вирок Вишні, на...ав (і це вже не анекдот): «Я щасливий відзначити, що подібне уже сталося і що моя стаття стає епітафією на смітникові, де поховано творчість О. Вишні».

Кращого аргумента не придумаєш. Але на чию користь він свідчить, панове амнезисти? На користь стріляючих чи нестріляючих? За кілька років до Великого Відстрілу Хвильовий блискуче розкритикував того самого Полторацького у своєму памфлеті «Остап Вишня у світлі лівої балабайки». Ну, назвав «лівою балабайкою» — але ж на могилі не танцював...

Ще деякі збіги, або Чи варто стріляти скаженого пса?

Цікаво, що виразно-філософські «Мисливські оповідання добродія Степчука» написані Хвильовим двадцятьма (знову ж таки!) роками раніше «Мисливських усмішок» Вишні. Там, у страшному оповіданні «Шилихвіст», написаному в дусі гоголівського «Вія», мисливець, добиваючи крижня, ставить перед собою дивне запитання: що мене мучить — совість чи страх?

Здається, у такій постановці питання читається і сама відповідь.

Друге оповідання з того циклу зветься «Бекаси». Ситуація там така: треба стріляти, добивати бекаса, і негайно, а навколо пасуться корови. А палець вже на курку, корова відступила — і просто під прицілом з'явився пастушок. Мисливець устиг вистрелити кудись убік, і звідти почувся дитячий крик. Мисливець подумав, що поцілив іншого пастушка, і йому захотілося тікати, але з'ясувалося, що пастушок не поранений, просто його вкусив скажений пес. Діти попросили мисливця застрелити пса, а мисливець думав, що вже нічим не зможе розплатитися за свій ганебний страх.

Прикметна деталь: на початку оповідання сказано, що герой бачив того пса, «зовсім не припускаючи, що саме про цього конкретного собаку мені й слід було подумати...»

Але ось що цікаво. Розгорніть «Мисливські усмішки» Вишні, візьміть оповідання «Бекас» (!) — і вас охопить трепет. Кінець першої ж фрази оповідання звучить так: насамперед — собака!

Це навіть не цитата. Це — відповідь через двадцять літ: Миколо, треба нам було подумати про собаку!..

Третє мисливське оповідання Хвильового зветься «Вовк». Там, під час облави на вовків, якийсь гостроголовий тип цілиться із засідки в автора. Автор не витримує, але й не стріляє. Він підповзає до засідки гостроголового й бачить, що там усього лиш опудало. Тобто небезпека є (в усякім разі, атмосфера небезпеки майстерно описана), але стріляти нема в кого. Та він і не збирався стріляти — він хотів побачити: хто там?

У Вишні теж є оповідання «Вовк». Там ціла група мисливців довго й смішно шукає вовка, котрий тероризує селян. Нарешті, вони бачать звірюку, стріляють ... і чується відчайдушний крик:

— Тату, нашу сучку вбили!

Їм довелося заплатити за сучку, а господар сказав: «Заберіть і семеро цуценят, бо чим я їх годуватиму?»

Чому вони програли своє полювання?

А тому, що мали душу і боялися влучити в щось живе, нехай то навіть дядькова собака.

Ось і відповідь на запитання: чому їх убивали, а вони — ні? Ось чому Казка на дуелі викинув револьвер.

Хвильовий лише хотів подивитися «хто там?», а Вишня через двадцять років про це вже знав. Знав, що коли доводиться стріляти, то першим упаде зовсім не вовк. Тому у нього з вовком отака перевернута ситуація. Втім, він був майстром перевернутих ситуацій. На допиті, на запитання: «В каком помещении вы собирались уничтожить вождей народа?» — відповів: «Предпочитаю убивать вождей на свежем воздухе!»

Уміли наші діди жартувати...

Замість резюме

Можливо, читач уже звернув увагу на те, що наша улюблена думка, проведена під рубрикою «Українські акценти» в статтях і про театр Садовського, і про двох Коцюбинських, і ось сьогодні, — ця думка практично залишається незмінною. А саме: «діди» нашої літератури й культури встигли сказати все. На фініші десятиліття, яке ми тут розглядаємо, Зеров написав сонет «Святослав на порогах». Сонет закінчувався так:

Хто в далеч рвався, головою ліг
і з черепа п'яного Святослава
п'є вже вино тверезий печеніг.

Це сказано ще до загибелі самого Зерова, Хвильового й багатьох інших. Просто треба вміти читати й хотіти думати. Хоч, звісно, можна й по-іншому: забули — а тому й не було...

В. Ж.

Воланда?

П. Постишев, В. Чубар, В. Затонський на IV з'їзді Рад СРСР. 1927 рік. Академік Д. Затонський (праворуч) одержує диплом дійсного члена Європейської академії наук і мистецтв у Зальцбурзі

революцію. Адже СРСР став імперією, а імперія тоді стабільно існує, коли шляхом завоювання постійно збільшує свою територію. Аж поки не захопить усю планету. І коли Й. Сталіним усе мірялося з огляду на вселенські масштаби, то що була для нього доля однієї людини? Тим більше, коли йшлося про тих, хто був свідком і його успіхів, і його невдач (відомі епізоди боягузтва Й. Сталіна під час революції та громадянської війни). Він прагнув увійти в історію таким, яким уявляв свій портрет. А вчорашні соратники заважали цьому.

Не забуватимемо й про психічний стан Й. Сталіна. Десь перед смертю йому прийшла на думку ідея, як забезпечити народ безплатним хлібом, котрий видавали б по картках. З'ясовується, треба трошки збільшити ціну на м'ясо і за рахунок цього хліб можна буде роздавати безплатно.

Господар Кремля жив своїм придуманим життям. От йому дуже хотілося на власні очі побачити той соціалізм, про який стільки говорили! За будь-яку ціну хотілося наблизити його прихід. Маніакальні ідеї вирували в голові Й. Сталіна. Все це, здається, публікувалося в економічних часописах як науково обгрунтовані речі.

Гадаю, що він навіть розумів, що знищує невинних. Наприклад, після вбивства С. Кірова, під час поїздки Й. Сталіна до Ленінграда, вздовж усієї залізниці, де проходив поїзд, були виставлені «чекісти». Їх потім усіх розстріляли, врятувалися буквально одиниці.

Сталіна знищили його маніакальні ідеї. Але все-таки він був людиною. Припускаю, що й в його очах стрибали «криваві хлопчики»...

...я продовжував спілкуватися з ним

✓ 1921

— **25 січня.** Ухвала РНК УСРР постанови про Українську Академію наук

— **Січень.** Затвердження ВЦРПС почесного звання «Герой праці»

— **Лютий.** Створення Музичного комітету ім. М. Леонтовича (з 1922 р. — Всеукраїнське музичне товариство ім. М. Леонтовича)

— **21 травня.** Ухвалення РНК УСРР постанови про боротьбу з неписьменністю

— **27 липня.** «Правда» опублікувала лист ЦК РКП(б) до всіх партійних організацій про проведення чистки партії

— **17 серпня.** ВУЦВК ухвалив постанову про створення центральної, губернських і повітових комісій допомоги голодуючим

— **27 грудня.** Москва. ВЦВК ухвалив декрет про конфіскацію церковних та монастирських цінностей

✓ 1922

— **2 січня.** Створення комісії з електрифікації України

— **Квітень.** Створення Спілки селянських письменників України «Плуг»

✓ 1922–1925

— Проведення в УСРР адміністративно-територіальної реформи. Створення районів і округів

✓ 1923

— Створення Спілки пролетарських письменників України «Гарт»

— **Серпень.** Ухвалення ВУЦВК і РНК УСРР постанови про заходи з забезпечення рівноправності мов і про сприяння розвитку української мови

— **Ірпінь.** Розгром органами ДПУ установчого з'їзду Російської соціал-демократичної спілки робітничої молоді

— Відкриття на могилі Т. Шевченка тимчасового пам'ятника (скульптор К. Терещенко)

✓ 1924

— Повернення в Україну з еміграції М. Грушевського

— **Травень.** Харків. Випуск першого радянського гусеничного трактора «Комунар»

— Створення Молдавської Автономної Радянської Соціалістичної Республіки у складі УСРР

✓ 1925

— **Квітень.** Компартію України очолив Л. Каганович

— **Грудень.** При уряді СРСР утворено постійне представництво УСРР

✓ 1927

— XV з'їзд ВКП(б) проголосив курс на колективізацію сільського господарства

✓ 1929

— Перший п'ятирічний план в СРСР

✓ 1930

— Інспірований органами судовий процес над українськими інтелігентами, так званий «Процес СВУ (Спілки визволення України)»

Ведучі рубрики: Віталій АБЛІЦОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Чому на Тернопіллі найдорожчий бензин?

Ця арифметика нехитра, зате дуже прибуткова

Одне з найактуальніших питань звучить приблизно так: чому в нашій області найдорожчий бензин? А й справді, чому? Їдеш зі столиці, читаєш ціни на сусідніх придорожніх заправках, і вже роками вони нижчі на 10, 20 копійок. Люди питають, а влада руками розводить — в усьому винні автозаправні станції.

Щоб мати поняття, скільки різними каналами в область надходить пального, статистичної інформації замало.

Статистика

Торік, за статистикою, область «спалила» 200 тисяч тонн бензину. Та коли податкова міліція «копнула» глибше, тобто перевірила платіжні документи фірм-монополістів з продажу пально-мастильних матеріалів, то додалось ще близько 100 тисяч. Зіставили кількість автотранспорту, взявши середні норми пробігу — ще від 60 до 90 тисяч тонн. То скільки споживає область пального в середньому? Виходить, близько 400 тисяч тонн в рік.

Звідси постає ще одна проблема. Облавтодор, який збирає 7 відсотків від реалізації бензину на дорожні роботи, за таких обсягів мав би жити — не тужити. Дороги було б за що ремонтувати. Але... Встановлені податковою міліцією обсяги споживання і сума податкових надходжень підказують, що половина пально-мастильних матеріалів продається поза звітністю і, як то кажуть, створює затінок бензиновим магнатам.

За результатами перевірок група оперативно-економічного аналізу управління податкової міліції проаналізувала обсяги обороту пально-мастильних матеріалів у Тернопільській області. З'ясувалося, що у цьому секторі економіки працює близько 200 суб'єктів підприємництва, які отримали майже 290 тисяч тонн нафтопродуктів на 200 млн. гривень.

Постачальники

Основні імпортери — три латвійські підприємства концерну «Мажейко-нафта». Українськими постачальниками є Дрогобицьке ВАТ "Галичина" та Надвірнянське ВАТ «Нафтохімік Прикарпаття», мережа приватних підприємств «Нафта України». Власне, ці фірми з ринку області витіснили районні «Агропромпостачі», котрі у попередні роки вважалися основними постачальниками пального для сільського господарства, потреби якого торік становили 130 тисяч тонн дизпального та 60 тисяч тонн бензину. (Держава постачає приблизно 23 відсотки від потреби).

За даними аналізу, торік комерційні структури поставили підприємствам АПК майже 80 тисяч тонн дизпального та бензину на 55 млн. гривень. До того ж заважали від сільгоспвиробників зовсім нееквівалентного обміну нафтопродуктів на сільськогосподарську продукцію, значно завищивши відпускну ціну нафтопродуктів. Цьогоріч низка господарств області також під гарантію майбутнього врожаю на кабальних умовах закупили пальне.

За цих умов не залишається вибору, як зробити економічне обгрунтування таких операцій, перевірити, чи існують(!) задокументовані постачальники, та прослідкувати шлях надходження нафтопродуктів і формування ціни на них.

Монополістом імпорту нафтопродуктів на місцевий ринок є одне з приватних підприємств з досить гучною назвою. За минулий рік воно отримало близько 13 тисяч тонн пального вартістю 11,4 млн. гривень. За рік реалізувало 10 тисяч тонн на 9,1 млн. гривень. Під час перевірки з'ясувалося, що з цієї суми сплачено лише близько 100 тисяч гривень податків, що й наштовхнуло на думку про неповне оподаткування всіх оборотів пального. Чому і яким чином?

Посередники

Під час перевірок виявилося, що невідповідність задекларованих доходів обсягам реалізації пояснюється втручанням у справу посередників. А основними покупцями у фірми, в якої на ринку нафтобізнесу монопольне становище, є чотири приватні фірми та декілька фізичних осіб, котрі займаються підприємницькою діяльністю. Формально вони самостійні, проте, згідно з оперативними даними управління податкової міліції, повністю контролюються фірмою, яка і виступає монополістом. Втім, усі ці фірми і підприємства працюють в одному приміщенні, на одному поверсі. Тобто пальне знаходиться в одних і тих само ємкостях, його ніхто нікуди не перевозить. Саме в цьому і криється секрет, звідки береться висока ціна на пальне. Згідно з документами, кожна з фірм, закуповуючи його у монополіста, включає до собівартості фіктивні затрати на транспортування і зберігання. Операції купівлі-продажу проводять за бухобліком фірм, хоча пальне нікуди не переміщується, але фіктивні транспортно-заготівельні витрати включають у собівартість бензину. Коли ці фірми перепродують отримані нафтопродукти, знову накручують ціну, і тільки тоді дизпальне і бензин надходять у реалізацію через АЗС.

Така схема завищення роздрібної ціни на бензин сприяє тому, що вартість бензину А-95 у Тернопільській області, коливаючись, досягає 1 гривні 25 копійок, тоді як у сусідніх — не перевищує 1 гривні 5 копійок за літр.

Це підтверджено також аналізом динаміки націнок на пально-мастильні матеріали, які у першому кварталі минулого року становили 6—10 відсотків, нинішнього — сягнули 21—36 відсотків.

Таким чином реалізація пально-мастильних матеріалів, що проходять через ланцюг посередників, дає змогу штучно завищувати валові витрати, декларувати мізерні доходи, з яких і виходять невеликі податки. Зрештою, відмивання здобутих «тіньових» грошей теж відбувається через мережу власних автозаправок, де, в свою чергу, обсяги фактичної реалізації занижують у 5—10 разів і дають надприбутки бензиновим королям.

Щодо діяльності торговельно-посередніх структур, які реалізовують нафтопродукти вроздріб через мережу автозаправних станцій, то й тут чимало порушень і зловживань. Одна з фірм-монополістів у сфері нафтобізнесу не сплачувала 7-відсоткового збору на будівництво доріг, якого назбиралось ні мало ні багато — 66 тисяч гривень. За матеріалами перевірок порушено кримінальну справу. Ще один цікавий момент. Виручка трьох заправок цієї фірми сягає щоденно 6 тисяч гривень. За станом на 1 березня загальна заборгованість фірми перед бюджетом становила 44,3 тисячі гривень. І хоча торік витрати підприємства перевищили 3 млн. гривень, а воно отримало 230 тисяч прибутків, погашати недоплату доводиться щоденно, вилучаючи готівку з каси АЗС.

Звіти і реалії

На більшості АЗС дуже смішною і мізерною є сума виторгу. Важко повірити, що АЗС за день вторговує 30—50 гривень. А, власне, проходить по касових звітах, тобто на таку суму видаються чеки касових апаратів, решта — необліковуваний виторг. Скільки? В середньому від 500 до 700 — рівно стільки зафіксовано у дні перевірок, а в окремих випадках і до 2 тисяч гривень.

Не думайте, купуючи втридорога, що ваш товар відповідає назві і стандарту. Бо є ще одна проблема у нафтовій одіссеї. За даними Тернопільського центру стандартизації, в області нема суб'єктів підприємництва, які мають технологічні можливості переробляти, змішувати і штучно піднімати октанові числа. Водночас тут непоодинокі випадки, коли низькооктановий бензин реалізують під маркою високоякісного. Спільними перевірками податкової міліції, спеціалістів центру стандартизації, метрології і сертифікації на багатьох автозаправках експрес-методом виявлено невідповідність октанового числа нормам Держстандарту. Приміром, під маркою бензину АИ-95 реалізували бензин з фактичним октановим числом 81. При цьому складено акти про адмінпорушення і призупинено реалізацію 180 тонн такого бензину.

Обхідні шляхи

Як неякісне пальне потрапляє в область? Шляхом незаконного імпорту. Бо непоодинокі випадки, коли певна комерційна структура імпортує в Україну велику кількість пального, оформляючи його як транзитний товар, що не підлягає розмитненню, і продає на ринку, одержуючи неоподатковані прибутки.

Як запобігти цьому? Потрібен супровід такого вантажу і митниками, і податківцями. Втім, цілком реально брати заставу в сумі умовно-нарахованих платежів, яку повертати під час фактичного вивезення нафтопродуктів за межі України.

Ще один метод контролю — постійні звірки із залізничниками, коли і скільки проходить цистерн з нафтопродуктами, що дало б змогу мати дані, хто, що і скільки отримує.

Робота ця нелегка... Щоб виявити вищеописане, працівникам служб податкової міліції довелося працювати не день і не два. Вивчено стоси документів, платіжок, рахунків, зіставлено звіти, проведено перевірки. Як навести порядок? Щоденним контролем, але не тільки правоохоронних чи податкових органів. Потрібне слово влади. Підтримка жителів області. Хто посприяв і створив надійно замкнене і з круговою порукою коло бізнесменів, які з року в рік наживаються на хліборобах, селянах. Через що ми падаємо в безодню. Чи не тому таке бідне на тлі України Тернопілля за своєю аграрною спрямованістю, що, попри все, дехто прикриває свій злочинний бізнес політикою.

До речі, монополізм на ввіз нафтопродуктів не формувався десь за межами України чи області. Хіба про це не знали попередні керівники? Хіба раз поставала проблема цін на нафтопродукти? Але чомусь затихала. А в той час ділки, наживаючись на людському горі, отримували надприбутки. Чи не через це на кілька років наперед закладений врожай багатьох селянських спілок?

На тверде переконання податківців, на розгляд до Верховної Ради варто внести пропозиції про створення механізму обмеження реєстрації фірм тим засновникам, які довели до банкрутства два і більше створених раніше підприємств.

Боротьба з організованою злочинністю у сфері нафтобізнесу — надто важка і виснажлива. Проте її треба вести. Перший і найважливіший крок уже зроблено податковою міліцією, яка виявила злочинні ланцюжки, що за попередні роки утворили густу «тінь» в економіці області.

Анатолій ЯРЕСЬКО,
начальник штабу управління податкової міліції у Тернопільській області;
Галина СТОРОЖУК.

Тернопільська область.

Назбиране роками за день не розгромадиш

Борги

На початку травня Тернопіллям прокотилася хвиля вчительських страйків. Вимога одна — виплата заборгованої зарплати. Завдяки порозумінню з місцевою владою (дітям треба закінчити навчальний рік, а від кількості страйків сума бюджетних надходжень не збільшиться) педагоги приступили до роботи. Але «вчительська проблема» залишилася...

Борг бюджету перед освітянами на 1 травня перевищив 17 мільйонів гривень. У травні для оплати праці працівників освіти виділено 1,3 млн. гривень, що дало змогу профінансувати виплату 1—1,5-місячної зарплати. Проте в окремих районах заборгованість сягає семи місяців.

До речі, за чотири місяці до місцевих бюджетів надійшло 37,7 млн. грн. власних коштів, держава кредитувала з державного бюджету ще 25,8 млн. гривень. Це значно більше, ніж торік. Завдяки цьому з'явилася можливість робити поточні виплати. Проте накопичені недоплати за попередні роки не дають змоги вирватись із кола заборгованості. Не будучи закладеними у бюджеті минулого року, вони створили додаткові труднощі для їх погашення.

Щодо значних заборгованостей у гуманітарній сфері, то вони виникли через постійне недофінансування потреб області з державного бюджету. Через це місцевій владі доводилося проводити взаємозаліки та застосовувати натуроплату товарами, що ними розраховувалися з бюджетом його боржники. А тепер, коли надійшли «живі» гроші, ними доводиться покривати борги перед Пенсійним фондом. Першим таку заборгованість погасив Лановецький район.

Але вчителі і далі скаржаться, що практично не отримують грошей. Утім, у різних районах різна заборгованість. Та, як уточнив начальник управління освіти Тернопільської облдержадміністрації Б. Струганець, торік вчителям виплачено 12 зарплат — частково грошима, частково заліками. Дотаційні кошти між районами розподіляються рівномірно. Щодо місцевих бюджетів, то у різних районів різні й можливості. Де є діюча промисловість, там і виплати прискорені. Де ні — доводиться чекати дотаційних грошей. Приміром, у Лановецькому районі, де сьогодні одна з найбільших заборгованостей, чимало педагогів ще на початку року вдалися до судових позовів про виплату їм належних грошей. У результаті що вийшло: виділені кошти пішли на задоволення позовів та сплату пені одним та розподіл залишків між іншими.

— Ситуація не з кращих, — каже виконувач обов'язків голови Тернопільської облдержадміністрації Василь Коломийчук. — Проте вишукуємо можливості для виплати поточних і погашення заборгованих зарплат. Майже всі надходження направляємо на ці розрахунки. Та того, що нагромаджувалося із 1996 року — за місяць-два не розгромадити. І все ж адміністрація виплату боргів тримає під щоденним контролем, скеровуючи на це 90 відсотків надходжень.

Галина СТОРОЖУК.

Бійці нічного фронту

Картинки з життя старого Києва

***З** вично непевний у рухах, він уперто долав останні сходинки до універсаму. І кожен, хто хотів, міг бачити його виваляний у снігу й багнющі старий кожух, на лівому плечі якого сиділо, намертво вчепившись пазуриками, зіщулене від холоду і мряки кошеня. Шапки на чоловікові вже не було. Що нагадало мені далеке, проте незабутнє...*

Старий дерев'яний двоповерховий будинок з рипучими сходами й вузенькими плутаними коридорчиками, просякнутий духом старого повоєнного Києва, на жаль, втраченим уже назавжди. Вперше з цим духом мене познайомили близько третьої години ранку дзвінком у кімнату комунальної квартири. За обідраними дверима, як і слід було чекати, темрява й собачий холод. Під ногами чути хрюкання, а в коліна тицяється щось м'яке. Крок убік — і вже можна бачити, як із пітьми вирулює рачки, у виваляному в снігу й багнюці новенькому кожусі чолов'яга років сорока, хутенько долає по стогнучих мостинах останні метри до крайніх дверей, засовує скривавлену долоню у «жопник» і, не підіймаючи голови, з першої спроби влучає ключем у замкову щілину. Далі перекид через голову — і він нарешті вдома, на обдертому матраці. Шапки на «акробаті», як пригадую, вже не було. Звали його, здається, Льовка-кочегар...

Поруч із любителем тварин, тримаючись за правий рукав його кожуха й перечіпаючись на рівному, дибає у стоптаних черевиках, безбарвному пальті і хвацько зсунутій на потилицю, поїденій міллю армійській шапці його ровесник. Бачив я когось схожого на нього. Два десятиліття тому...

Десята година вечора. Завтра все місто стоятиме на вухах, жваво обговорюючи вчорашній землетрус. А поки що несподівано починає «пливти», наче картковий старий будинок, хитається люстра, дзеленчить посуд у старенькому буфеті. Все це раптом — але майже одразу в темному передбанничку біля сходів опиняємося усі. Сміється здуру Льовка-кочегар, матюхається сусідка Польга, чиє прізвисько язикаті сусідки утворили з імен двох її постійних коханців, а на хитких перилах сидить співмешканець Польги і, блаженно усміхаючись у передчутті ночівлі в теплій кімнаті, п'яненько дорікає Пользі:

— Бачиш, який вітер? А ти мене впускати не хотіла!

— Прапор ти квіртонутий, — шепоче вельми обізнана у справах військових Польга, натякаючи і на його звання, і на місце роботи, і на невчасну появу.

Справді-бо, радів він даремно. Фігурне катання по телику не закінчилося, як з кімнати Польги гулом полинули голоси п'яних курсантів, які, роблячи відчайдушні спроби викинути не свого начальника у вікно, щиро радили:

— Відпусти, негіднику, відпусти батарею! Відривай його, Польгушка, ми тримаємося!

Відповіддю їхньому гвалтові були такі словесні виверти прапорщика, навести які у прийнятному для друку вигляді — зіпсувати на корені. Слабаки були курсанти! Навіть попри те, що вояка повністю відповідав своєму прізвиськові, основаному на його комплекції: Фломастер...

За цією парочкою непоспішливо, пружним кроком підіймається до універсаму підтягнутий, нижче середнього зросту, чоловік у цивільному, явно з нецивільною виправкою. Перед самим його обличчям злісно ляскають металеві двері універсаму, придушуючи в'їдливу фразочку котрогось із алкашів: «Дєті не прописуються!» І це знайоме...

З пам'яті виринає ще одна ніч, перервана гуркотом, тупотінням ніг від туалету до кімнати Польги, звуками ударів і рідковживаними матюками. Тижня не минає — те саме. І втретє — також. Проте коли заспані мешканці комуналки висипають у коридор — там стоїть тиша. Недобра тиша...

Роз'їдеться невдовзі наша комуналка. Але років через п'ять на розі Хрещатика і тоді ще не Прорізної мені перепинить дорогу міліцейський УАЗик. На місці шофера сидітиме останній жилець комуналки, сержант міліції на прізвисько Колян. Він і розповість під регіт колег, як, повертаючись із чергування далеко за північ, не міг сходити до вітру. І терпів би до ранку, але зазор між масивними старими дверима туалету й підлогою світився і підступно видавав звуки смаковитого хропіння. Колян вийшов з будинку, поруч з яким лежав уже в руїнах сусідній, зробив свою невідкладну справу і, прихопивши достатнього розміру шматок водопровідної труби, повернувся. Далі — справа техніки: один кінець труби у низ дверей, другий — у ріг протилежної стіни. Удар ногою, щоб міцніше було, і можна солодко спати. Два наступні рази, звичайно, розвивалися за відпрацьованим сценарієм. Великий будинок зносили, на рік труб вистачило б. Проте любитель туалетних сновидінь також мусив уживати рятувальних заходів. Туалет не опалювався, а надворі хай і весна, але все одно березень.

— В нього був лише один вихід, — робив припущення Колян під перекур біля світлофора. — Стати спиною до дверей, набрати повні легені повітря, сунути голову в «очко», обидві руки — між розчепіреними ногами і — смикнути за кінець труби! Якщо з першого разу дихалки не стачить, вправу можна повторювати до повного успіху або до світанку. Гадаю, Льовка саме так і робив.

— Це був не Льовка, — похитав я головою. — Це був Фломастер.

— Звідки знаєш?!

— У Льовки навіть після цього немає прав Польгу бити.

— Мати його жінка! — розчаровано мовив Колян. — Аби знаття, я б по дві труби вбивав: унизу й угорі. Класна баба... Не знаєш, де вона тепер?..

— Не знаю, — знизав я плечима. — Чесно, не знаю.

От і зараз весна за вікнами. І така погода, що тільки й дістатися до найближчого шинку. За тією трійцею. Я вже зібрався, коли раптом почув, що до замкової щілини вхідних дверей нарешті окремої квартири хтось намагається встромити ключа. Чи підібрати ключа. Якщо це щось змінює... У вічку щось масивне, не розбереш. На «хто там?» не відгукується, лише хрюкає. Одинадцята година надворі, темрява... Дзвонити, куди треба?.. Так навряд чи встигну. І... я навстіж розчиняю двері!

Згори на мене з білячим верещанням летить кошеня й на напівзігнутих, залишаючи на підлозі мокрі брудні плями, забивається, як гвіздок, під кухонну батарею.

А наді мною, зіпершись для надійності обома руками на одвірок, сміється п'яними сльозами помітно постарілий Льовка-кочегар. Поруч з ним блаженно посміхається високий, як мумія, Фломастер. А за обома, міцно схопивши їх за коміри й ледь стримуючи посмішку, стоїть посивілий Колян:

— Тримайся, Студенте. Вони кажуть, що тут живуть.

Перевівши подих, я спромогаюся лише на єдину, не вельми оригінальну, але дуже полегшуючу мій стан фразу:

— Давно ви мене не діставали...

Дмитро КОНОВАЛОВ.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Сіамські близнюки — Мефісто та Фауст

Кінопоказ тижня

***У** рамках великого культурно-мистецького проекту «З новим Гете!», присвяченого 250-річчю з дня народження поета, Гете-інститут представив у столичному Будинку кіно п'ять кіноінтерпретацій завжди сучасної теми «Фауст—Мефістофель».*

Це — стрічки, які було віднято з 1919 по 1994 рік європейськими кінематографістами. Утім, такий бурхливий з точки зору історії період — ніщо перед нескінченною суперечкою світла і темряви.

Німа версія стародавнього сказання «Фауст — німецька народна легенда» (режисер Ф. Мурнау) — це, так би мовити, «Термінатор» випічки 1926 року. Лише спецефекти надто наївні. Актори грають підкреслено виразно — так, як це роблять лише в німому кіно (експресіонізм, нікуди не дінешся). Гретхен тут — предтеча сонму голлівудських білявок, і водночас —істинно гетевська. Тлумачення теми не таке прямолінійне, як у заокеанському великобюджетному бойовику (чорне — це чорне, а біле — це біле). Воно ближче до релятивізму Гете, в якого ключові етичні категорії перетікають одна в одну. А незвично гладенький Мефістофель ототожнюється з силою, що «творить добро, всьому бажаючи зла». Стара стрічка акцентує увагу на колективному образі добропорядного набожного натовпу, який за нагоди дуже затишно почувається в «амплуа» Великого інквізитора (розправа з Гретхен). А Янгол, котрий уклав парі з Мефістофелем, аж ніяк не проти «перевірки» людей чумою.

М'якотілий Фауст — незмінний об'єкт для експериментів Мефістофеля. А також — уособлення людства, що легко позбавляється чеснот. Такий він і у транскрипції неперевершеного К. М. Брандауера. Актор грає актора у «Мефісто» Іштвана Сабо (1981 р.). А той актор, якого грає Брандауер, у свою чергу, зображує на сцені Мефістофеля. Проте в реальному житті він залишається Фаустом, безсилим проти маніпуляцій земних мефісто.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Час не чекає. Його слід випереджати

***1** лютого 1999 року Указом Президента Київський університет культури одержав статус національного. Якими новими ідеями, експериментами, планами і прогнозами на рубежі віків живе університет культури? Про це наша бесіда з заслуженим діячем мистецтв України, доктором педагогічних наук, професором Михайлом ПОПЛАВСЬКИМ.*

— Ви хочете, щоб я відкрив стратегічні секрети? В попередніх відповідях я, з точки зору тієї науки, «Абетку...» якої написав (мається на увазі книга «Абетка Пабліс Рілейшнз», К., 1997), спробував проаналізувати досягнення навчального закладу, який маю честь очолювати. Бути об'єктивним щодо власної дитини — рідкісна риса. Надмірна об'єктивність до інших — більш поширена якість не лише керівника, а й суспільства.

Сьогодні ми готові позиціонувати себе не лише як навчальний заклад, що дає знання й професії в галузі культури й мистецтв, а й як заклад, що впроваджує в практику новітні технології, використовує нестандартні підходи до освітнього процесу, створює, за великим рахунком, нову ідеологію — що провокує побудову і життєтворчість. Перший етап мав п'ять відправних точок, п'ять основних напрямів, за якими велася інтенсивна робота. Вона наближається до логічного завершення.

Це передусім: відкриття нових конкурентоспроможних спеціальностей, які зажадав новий час. В університеті тепер можна одержати сучасні й престижні професії: менеджера шоу-бізнесу, міжнародного туризму, модельного бізнесу, менеджера зі зв'язків з громадськістю (Public Relations), документознавця — менеджера органів державної влади й управління, соціолога культури, фахівця з правових питань соціокультурної сфери, режисера, звукорежисера й оператора телебачення, ведучого телепрограм, телекоментатора, диктора телебачення...

По-друге, ми запросили викладати в університеті талановитих і авторитетних майстрів — видатних діячів культури й мистецтв України. Про «зірковий» склад нашого професорсько-викладацького колективу вже ходять легенди. Це стало своєрідною візитною карткою: викладаєш у КНУКіМ — отож дієздатний, талановитий, необхідний молоді. Ми розуміємо, що лише в спілкуванні з неординарним педагогом може повноцінно формуватися особистість майбутнього професіонала, тільки орієнтуючись на досягнення й успіхи, молода людина стане цілеспрямованою й активною. Ми не кажемо: «Ти повинен». Ми кажемо: «Ти можеш. Дій. Досягай». Перший показовий результат — до університету прийшли вчитися відомі молоді виконавці, представники і кумири нового покоління. За ними — їх шанувальники, які бажають одержати знання і професію поряд з тими, на кого хочуть бути схожими, хто для їх віку й смаку безсумнівний авторитет. У спілкуванні з кращими представниками молодої генерації, — з визнаними артистами й майстрами — наш сьогоднішній студент «сам себе робить», якщо послуговуватиметься термінологією американського способу життя.

По-третє, ми розуміємо, що радикальні реформи в університеті неможливі без достатньої матеріально-технічної бази. Знайдені й успішно функціонують альтернативні джерела фінансування. Контрактна система навчання на платній основі — лише одне з них.

По-четверте, почалося реформування навчального процесу, освоєння сучасних освітніх інформаційних і комп'ютерних технологій.

По-п'яте, продумана й точно розрахована стратегія «паблісіті» університету принесла очікувані результати. Про Київський національний університет культури і мистецтв знає вся Україна. Всім цим процесам сприяла й була супутником атмосфера творчості, взаєморозуміння між студентами й викладачами, яка склалася в університеті.

Бесіду вела Олена БОРИСОВА.

Любов і сіра мишка: хто кого?

Позаду — тривала розлука, зустріч зі смертю. І все це не зламало віру, любов, оптимізм. Та маленька сіра мишка пробігла долівкою, махнула хвостиком — і «золоте яєчко» впало в багнюку, розбилося...

Невдовзі мине три роки, як подружжя Дужинських оббиває пороги, шукаючи захисту від свавілля сусідів-хуліганів. І кожен візит відбувається наче за одним сценарієм: спочатку — «слава героям», потому —запевнення на взірець «справа під контролем».

А час спливає, і гіркий висновок невблаганно стукає у скроні: «У таборах життя було цікавіше! Із цим подружжя навідалося до корпункту «Голосу України». «Одна надія — на вашу газету...»

Широкий світ — крізь вузьку щілину

Вони познайомилися 1950 року у Львівській тюрмі на Лонцького. Він — 28-річний професійний революціонер, член ОУН Веніамін Дужинський, вона — 23-літня випускниця Львівської політехніки, інженер-конструктор Філумела Чучман. Камери були поряд, через стіну. У жіночій камері 20 арештанток, у чоловічій — 40. Новеньку одразу ж втаємничили: між камерами є маленький, діаметром з 5-копійчану монету отвір. Філумелу попросили сісти на стілець, як до фотографії, і всі чоловіки оглянули її: гарненька! «Віконечко» завоював Веніамін. Тюремний роман тривав три місяці. Закохані обмінялися гудзиками, на яких видряпали голками «Люблю», «Завжди вірний тобі».

В'язні стояли на чатах біля вічок камер і закохано перемовлялися. Філумела сказала, що грецьке ім'я («Соловейко») дав їй батько, залюблений в античність професор гімназії. (Нині іменем Івана Чучмана названо одну із вулиць Львова. — **Авт.**) Але мама звала її «доня», «донця», і врешті вона стала для знайомих Доною Іванівною. Так її кличуть і донині.

Через три місяці арештантські дороги розійшлися...

...1953 року Веніаміна розстрілювали за участь у відомому Норильському повстанні. Детонатором повстання 56 тисяч політв'язнів став постріл з вишки по хлопцях, що співали «Ой, у лузі червона калина...»

— Все для нашої страти було готове: і ешафот, і екзекуційна рота, і склкана для того видовища місцева юрба, яка верещала: «Убей бандер, убей!», — згадує Дужинський.

Однак екзекуція не відбулася. Сповістили про страту Берії, невдовзі прибув представник ГУЛАГу з Москви Кузнецов і потис усім арештантам руку зі словами «будете жить». Звернувся й до натовпу: «А вы, бараны, не орите. Они хоть и наши враги, но все равно герои». (1992 року Веніамін Дужинський запропонує свої спогади про Норильське повстання львівському журналу «Дзвін» і отримає відповідь від заввідділом публіцистики В. Трипачука: «... Нічого втішного повідомити не можемо, бо тривалий час друкуватимемо матеріали з приводу утвердження суверенітету України. Отже, вибачте.» — **Авт.**). Веніамін Дужинський хотів було пояснити чоловікові, що суверенітет утверджується не в кабінетах, але не зробив цього. Стикаючись із подібними речами, розгублюється: це ж бо українці, соромно за нас...

За участь у Норильському повстанні його покарали Володимирською тюрмою. Там він ініціював святкову акцію, присвячену сторіччю від дня народження Івана Франка. Написав реферат, його передали по камерах, у визначену годину вся тюрма гримнула могутніми голосами «Не пора, не пора, не пора».

Заколотника викликали на бесіду з начальником тюрми:

— Что ж вы не согласовали с нами? Ведь мы уважаем Шевченко, Франко. А за самовольство придется отвечать.

— За доброе дело можно и отвечать, — одказав Дужинський і відбув у карцер.

Врешті хрущовська відлига зробила своє. До тюрми прибули члени Президії Верховної Ради СРСР. В'язнів помили, поголили, дали чистий одяг і повели на співбесіду:

— Так вы больше не будете выступать против советской действительности? — запитали Дужинського.

— Конечно, не буду.

На волі побув недовго. Відвідав батьків, які втратили здоров'я і майно, чекаючи сина, і знову за своє, тобто за українську ідею. 12 вересня 1957 року Львівський облсуд засудив його за націоналістичну діяльність на 25 років таборів суворого режиму «із забороною мешкання в Західних областях України після відбуття основної міри покарання терміном на п'ять років, без конфіскації майна за відсутністю такого у засудженого».

...Відбував покарання у Сибіру, Казахстані, Мордовії.

... А де ж вона, тюремна кохана, Філумела, Дона, Соловейко?

«Нехай душа моя не знає кволості...»

Дона-Філумела була на той час у Магадані — за спецнарядом. Її під конвоєм водили в «Дальстройпроект», де вона працювала від 6-ї ранку до опівночі. 1958 року її реабілітували. Почала працювати за фахом.

Веніаміна доля кидала по різних таборах і волю він побачив аж у червні 1967-го. У Львові розшукав Філумелу. По суті, вони побачились вперше. Спочатку вона не впустила його, заховалася. Після 18-літньої розлуки — вона без зачіски! Не годиться! Він прийшов наступного дня і одразу ж запропонував руку і серце. Вони побралися 12 липня, на Петра і Павла, 1968 року. На той час молодому було 46 років, молодій — 41. Дітей уже не судилося мати. Веніамін заробляв як художник на реставрації церков, дружина успішно займалася проектуванням. Завдяки її професіоналізму і квартиру отримали. Доля утнула жарт: тодішній секретар райкому партії попрохав Дону Іванівну терміново, у позаурочний час, виконати проектні роботи. Об'єкт здали вчасно і секретар запитав: що хочете в нагороду? Філумела Чучман попрохала квартиру і ділянку під гараж. Її клопотання задовольнили без зволікань. У гаражі, у підвальному приміщенні Веніамін облаштував свою майстерню для малярства.

...Дивовижна незбагненна це річ — злет духу, породжений вірою в ідею, якій служиш вірою та правдою. Коли Дона і Веніамін згадували минуле, їхні очі блищали вони сміялися й жартували навіть тоді, коли йшлося про карцер.

Та тільки розмова повертається до днів нинішніх, голос Дони починає тремтіти.

Коли Дона і Веніамін згадували минуле, їхні очі блищали, вони сміялися й жартували навіть тоді, коли йшлося про карцер

Бувальщина про магію пані Ф.

— Я маю в житті три насолоди — вірність Батьківщині, вірність дружині і вірність мистецтву, —каже Веніамін Дужинський..— І хто б міг подумати, що політв'язневі легше буде зберігати вірність мистецтву в таборі, аніж на волі, у незалежній Україні. Вхід до його майстерні цинічно розвалили сусіди — панове Ф. Захотілося їм клаптик зайвої площі. Повикидали в грязюку картини, особисті речі господаря. Понад два роки Дужинський не малює: вхід до майстерні забльоковано. І настрій такий, що не до малювання. Професійний революціонер кинувся навперейми свавіллю. Зрештою, двері кабінетів посадових осіб люб'язно відчиняються перед Дужинськими — людьми заслуженими і відомими. І голова Франківської райдержадміністрації, і голова Франківського районного суду Львова, і начальник Франківського райвідділу міліції щиро обурювалися й обіцяли у відновленні справедливості, але...

Начальник Франківського райвідділу міліції розвів руками, почувши докір.

— Ви подивіться, з ким мені доводиться працювати, — сказав начальник і зробив для Дужинських «огляд рядів» у своєму кабінеті.

— Коли я побачив тих розхристаних «лицарів правопорядку», запитання і претензії відпали. Соромно: адже всі вони — і сусіди Ф., і міліціонери, і судді — українці — потерпає Веніамін Дужинський. До речі, він не полишає партійної роботи і бачить своє призначення в об'єднанні розрізнених націоналістів.

— А може, пані Ф., яка заявила в суді, що ми самі повикидали в грязюку картини, володіє магією, гіпнозом? — наївно припускає пані Дона. Їй легше повірити в магію, аніж у моральну нечистоплотність. Що то сталося з нами всіма?

... Два тюремні гудзики, якими молоді обмінялися на знак заручин крізь щілинку між камерами, досі збереглися, там можна прочитати видряпаний голкою напис: «Завжди вірний тобі...»

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Друга молодість будинку

Історія цього будинку за адресою Ярославів вал, 14-а розпочалася в травні 1910 року, коли київська міська влада затвердила проект, розроблений будівельником М. Клугом. Будівництво, яке закінчилося в 1911 році, фінансував штабс-ротмістр Л. Родзянко.

Добре відома своїм вражаючим мистецько оформленим фасадом будівля вважалася однією з найкрасивіших у Києві. Маленькі крамнички розміщалися на першому поверсі, а комфортабельні квартири — на верхніх. Добре продуманий дизайн усередині будинку привертав заможних клієнтів. З 1912 по 1938 р. різноманітні компанії орендували приміщення в будинку під офіс. Найвідоміші з них Полтавський земельний банк (1913), правління та контора цукрового заводу Гребенніковського, тютюнова торгова фірма М. Попова (1914), а також винна та гастрономічна крамниця Ф. Мазуренка (1928). Після 1920 року будинок був конфіскований місцевими органами влади. З часом будівля зовсім занепала, стала майже непридатною для експлуатації.

У 1995 році київська влада уповноважила банк «Аваль» знайти інвестора для реставрації майже зовсім зруйнованого будинку. У вересні 1997 року австрійська компанія Euroventures придбала будівлю в банку і повністю реконструювала будинок для «Банку Австрія Кредитанштальт Інтернешнл». Фасад та сходи було реконструйовано у відповідності з історичними малюнками з використанням оригінальних матеріалів та кольорів, які застосовувалися в минулому. Внутрішні прикраси (ліплення на стелі) було реставровано лише на третьому поверсі, де розміщується правління банку.

Наш син став жертвою «Товариства свідомості Кришни»

Ось такі пироги з капустою

Кожному знайоме почуття втрати близьких. А що робити нам, батькам похилого віку, з постійним, дедалі сильнішим болем, коли наш дорослий син уже протягом року йде від нас, від дружини, від дітей? Ні, він живий-здоровий, не п'є, не палить, не колеться, ходить на роботу і навіть одержує зарплату. Фізично він існує. Але родина, діти, батьки вже не мають для нього першорядного значення. Відбулося найстрашніше. У нього штучно змінено свідомість! У тому, що це результат дуже сильного психологічного впливу, ми анітрохи не сумніваємося. Неможливо так змінитися без чужого, вочевидь злочинного і небезкорисливого впливу. Після краху комуністичної ідеології до нас кинулися проповідники, «спасителі» та вчителі на будь-який смак і колір, не рахуючи доморощених, на кшталт «Білого братства». Йде справжнє полювання на душі наших дітей. Потрапляють у ці тенета недосвідчені, нестійкі та просто цікаві. Шляхи до павутиння мракобісся різні, а результат один: росте стіна відчуження і непорозуміння. Ось і наш син став жертвою «Товариства свідомості Кришни». Багато хто, напевно, бачив на вулицях Києва кришнаїтів, які пропонують яскраві книжки та пироги з капустою. Але це театральний камуфляж, це статисти, котрі потрапили у капкан, агітатори, приманка, що посміхається. Справжня обробка провадиться в стінах «храмів» — так званими відданими. Беззаперечне підпорядкування, жорстке обмеження контактів, відмова від звичної їжі, сувора дієта, щоденна багатогодинна безглузда молитва, 50-відсоткова пожертва всіх доходів на утримання храму і відданих («...піклуйся про відданих як про дітей своїх», забуваючи при цьому про власних дітей!), і все це в ім'я служіння Кришні, що в перекладі означає «Чорний». За повного потурання влади (не виключена й особиста зацікавленість деяких чиновників) у нашій країні розкидає отруйні зерна чужа нашому народові псевдорелігія. Найактивніша частина суспільства — молодь перетворюється на аморфну масу. Не тільки влада, а й православна церква самоусунулися. До кого тільки ми не зверталися за допомогою! Безрезультатно. Одна надія на те, що це прочитають люди, які постраждали від сект і знайшли в собі сили порвати з ними, і відгукнуться на нашу біду.

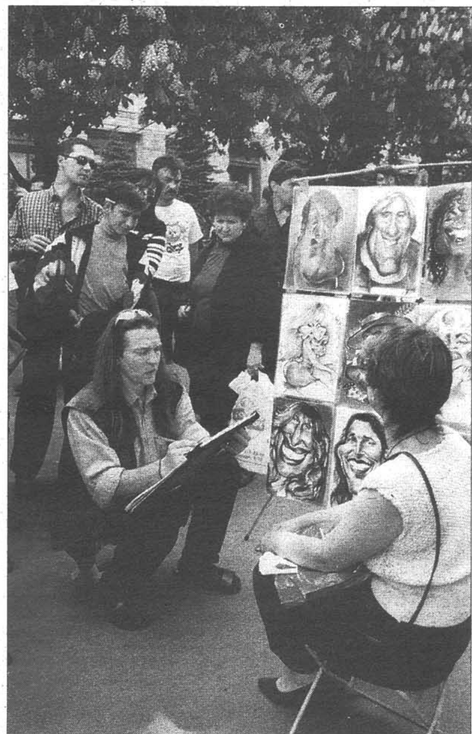
Віктор АХМЕТОВ.

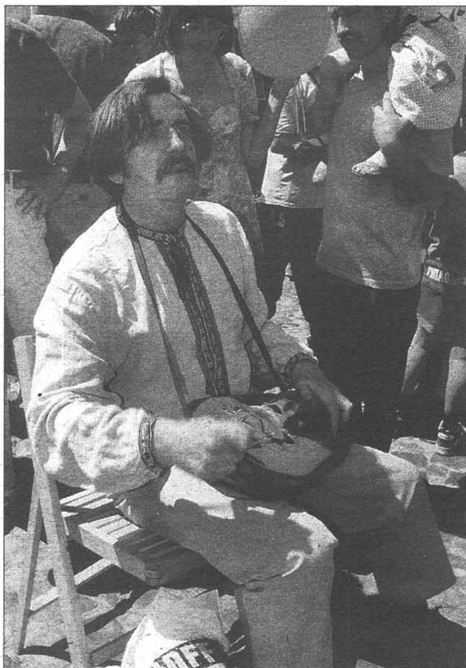
...І нескінченний творчий політ!

У миру він — інженер, який віддав авіації роки й роки. Скільки? Та хто ж рахуватиме, коли щасливий уже тим, що кожного дня бачиш складальний цех, льотно-випробувальне поле, талановитих мужніх людей, котрі піднімають «на крило» знамениті АНи! Ну а в храмі мистецтв Георгій Нестеренко — член Спілки фотохудожників України — що той чернець. Старанно молиться своїй Музі і зовсім нічого не вимагає натомість. Обходив, об'їздив з аж ніяк не суперфотокамерою майже весь колишній Союз. Знімав у Європі та Азії, на Близькому і Далекому Сході. Та найголовніше: почесне місце в його особистому архіві-«іконостасі» завжди належало українським пейзажам, проспектам і вулочкам, золотоверхим куполам рідного Києва.

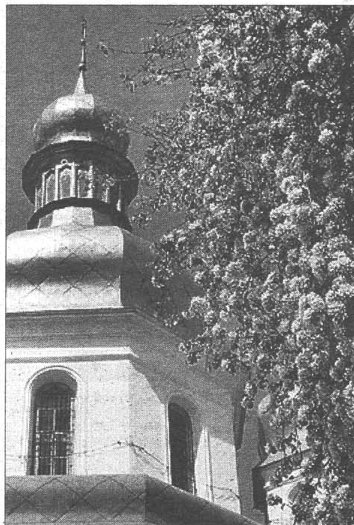

Десятки престижних видань таки «розчули» негучну інтонацію робіт Нестеренка, оцінили його щирість та чистоту погляду, а тому — довірили свої сторінки. Публікувався Георгій Нестеренко і в «Голосі України» з інтерв'ю, інформаційними повідомленнями. Сьогодні ми раді його привітати як одного з авторів яскраво ілюстрованих представницьких альбомів-довідників «Це Україна» та «Все про Україну». Але, схоже, до підбиття підсумків ще далеко. Тільки-но відкрилася днями персональна виставка майстра, а вже надійшло запрошення представити найкращі фотоетюди на виставці, присвяченій дням культури України в Італії. «Я все життя мріяв розповісти і показати світові, який ми народ, яка давня й могутня наша культура, а ось тепер усі мають дізнатися і повірити, яка перспективна юна ще наша країна», — каже фотохудожник.

Що ж, за здійснення мрії і...

Людмила МЕНЖУЛІНА.

Майстерність негучних інтонацій

Футбольна революція у Грузії...

Провальний виступ клубних команд в європейських турнірах і цілковите фіаско збірної Грузії у відбіркових матчах чемпіонату Європи зумовили реформування всього футбольного життя країни. Відбулися позачергові вибори в національній федерації, яку очолив колишній гравець тбіліського «Динамо», ставши згодом президентом цього клубу, Мераб Жорданія.

І вже через кілька тижнів його діяльності відбулися сенсаційні події. Уперше старшим тренером національної збірної Грузії і водночас тбіліського «Динамо» став нідерландець Йохан Босхамп — колишній гравець збірної Нідерландів, учасник чемпіонату світу 1978 року. Згодом на посту головного тренера він двічі приводив до звання чемпіона Бельгії клуб «Андерлехт».

У Грузії Босхамп свою діяльність розпочав з докорінної ломки всіх футбольних структур. Зокрема, він різко омолодив тбіліське «Динамо», перевівши до команди досить багато гравців з другої команди клубу. Крім того, тренер почав запроваджувати нові тактичні схеми. І поставив категоричну умову: жодного втручання в його діяльність хоч би кого. Своїм помічником і в збірній, і в клубі пан Босхамп призначив відомого й авторитетного Давида Кіпіані.

Але головною сенсацією став опублікований днями склад збірної Грузії, яка 30 травня проведе в Осло свій перший матч у рамках європейського турніру під керівництвом нового наставника. У складі команди немає жодного легіонера, який не виходить на поле у своєму клубі. Минулі заслуги до уваги не беруться. Мало того, жодний легіонер, покликаний під знамена збірної, не грає в команді, яка посідає у своїх чемпіонатах місце нижче десятого.

Також уперше в історії грузинського футболу в складі національної збірної з'явився юніор — 17-річний Зураб Хізайішвілі. До речі, син дуже популярного в 70-ті роки напівзахисника тбіліського «Динамо». Численний «десант» футболістів із провінційних клубів. Ще одна умова, яку поставив Босхамп: усі національні збірні, юнацькі, юніорська, молодіжна, національна мають сповідувати єдину тактичну схему.

Поки що контракт з нідерландцем укладено на півроку. Його зарплата — 150 тисяч доларів на рік. Утім, як вважають фахівці, контракт, найпевніше, буде продовжено. Бо керівники федерації і тбіліського «Динамо» мають намір зробити все, щоб найзнаменитіший тбіліський футбольний клуб вийшов у груповий турнір Ліги чемпіонів. Для цього влітку в команді з'явиться кілька іноземців і два-три грузинські футболісти, які поки що грають за кордоном.

Крім цього, передбачається підписання контракту з однією з великих американських фірм, яка буде спонсором «Динамо». А ще заяву про фінансування грузинського футболу зробив бізнесмен Темур Чконія, який очолює регіональне відділення фірми «Кока-кола». Уболівальники, здається, піднеслися духом. А тбіліське «Динамо» тим часом удесяте поспіль стало чемпіоном країни.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

«Динамо» — чемпіон!

Футбол. За три тури до завершення 8-го чемпіонату країни динамівці Києва всьоме поспіль завоювали золоті медалі!

ЦСКА (Київ) — «Динамо» (Київ). 0:4 (0:1). Київ. НСК «Олімпійський». 27 травня. 19 градусів. 25 000 глядачів. Арбітр — Віктор Догодайло (Київ).

Гусин, 27, Шевченко, 65, з пенальті, 78, Кормильцев, 90.

Переможці виступали в такому складі: Шовковський, Лужний, Хацкевич (Кардаш, 18), Головко, Ващук, Дмитрулін, Герасименко, Белькевич (Яшкін, 66), Гусин, Шевченко, Ребров (Кормильцев, 82).

«Динамо» — 65 очок, «Шахтар» — 56, «Кривбас» — 52, «Карпати» — 48, «Металіст» — 44, «Металург» М — 41, «Металург» Зп — 39, ЦСКА — 38, «Таврія» — 34, «Зірка» — 31, «Нива» — 28, «Ворскла» — 26, «Металург» Д, «Дніпро» — по 25, «Прикарпаття» — 20, СК «Миколаїв» — 12.

Черговий тур відбудеться сьогодні. А завтра — фінал Кубка країни. Його початок на НСК «Олімпійський» о 17.00.

Історія з географією — приємна і корисна...

У Києві, на кортах «Динамо», успішно завершився четвертий за ліком міжнародний юнацький тенісний турнір «KINETIK CUP by EUROPA-II company», незмінним інформаційним спонсором якого виступає «ГОЛОС УКРАЇНИ».

Ці змагання придумав і постійно проводить разом із своєю командою генеральний директор фірми «Кінетік» Сергій Коноваленко. Така його прихильність до тенісу не випадкова. Адже і сам Сергій Валентинович полюбляє пограти, а його 12-річний син Дмитрик обіцяє виpости в чемпіона Вімблдону.

Фірма «Кінетік» на українському ринку продає найякісніші спорттовари всесвітньо відомих виробників (за дуже помірними цінами): «Babolat» (Франція), «Tretorn» (Швеція), «Nassau» (Корея) — все для тенісу; «Mitre» (Англія) — для футболу тощо.

Але наша розмова про тенісні змагання юнаків та дівчат.

— Приємно, що географія учасників турніру розширюється, — каже пан Коноваленко. — Нагадаю, що цього разу на динамівські корти виходили 16-річні спортсмени з Ізраїлю, Македонії, Югославії, Білорусі, Росії, Литви, Латвії, Вірменії, Грузії, Німеччини, Молдови, Узбекистану, України. Це свідчить про неабияку популярність наших змагань у Європі. Ще раз нагадаю імена переможців: Арутюн Софян з Єревана (це його другий поспіль титул), Анна Бастрикова (Росія), дуети — Євгенія Линецька (Росія) та Ірина Бородіна (Україна), представники клубу ЦСКА з Москви Сергій Демьохін та Ігор Баранов.

Хотів би відзначити й людей, без яких проведення «KINETIK CUP» було б неможливе. Це Олександр Новиков — відомий банкір, президент тенісного клубу «Корт», Петро Диминський — президент промислово-інвестиційної компанії «Європа-II», директор турніру В'ячеслав Карпов, фірмам «Квін-Свіг», «Квант» (директор представництва в Києві Анатолій Ярош), яка виготовляє смачні й корисні натуральні соки. Оргкомітет турніру, до якого входив міністр фінансів Ігор Мітюков, очолював народний депутат України Сергій Кривошея.

Окремо хочу подякувати нашому постійному генеральному інформаційному спонсорові — газеті «Голосу України». Ми обов'язково підтримуватимемо передплатні кампанії цього авторитетного й популярного видання.

Тепер трошки перепочинемо й помаленьку почнемо працювати над програмою наступного турніру, який, сподіватимемося, відбудеться у травневому Києві-2000...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: генеральний директор фірми «Кінетік» Сергій Коноваленко.

«Чорноморець»: під муніципальним прапором — до вищої ліги!

Ні в кого з одеських уболівальників немає сумніву, що «Чорноморець» повернеться до вищої ліги

Восени минулого року, щоб урятувати команду від остаточного краху, було створено закрите акціонерне товариство ФК «Чорноморець», до якого, окрім власне футбольного клубу, увійшов ще ряд структур міста на чолі з фінансово-промисловою групою «Примор'я». Керівники її Леонід Климов та Володимир Лемза (до речі, перший з них — депутат обласної, а другий — міської ради) стали, відповідно, президентом та віце-президентом ЗАТ. І вже протягом певного часу фінансове становище команди нормалізувалося. Нова структура не тільки розрахувалася з гравцями, тренерами й обслугою, а й зуміла вчасно сплатити всі витрати, пов'язані з проведенням навчально-тренувальних зборів «Чорноморця» на кращих спортивних базах Болгарії й Кіпру, де в контрольних зустрічах із зарубіжними клубами виграли майже всі матчі.

До речі, команда розпрощалася з кількома футболістами, гра яких її не задовольняла. Водночас прийняла гідне поповнення: до її складу влилися, зокрема, Юрій Букель та Геннадій Щекотилін, що залишали Одесу, киянин Олександр Собкович; почали грати й кілька молодих перспективних спортсменів, що прийшли з СК «Одеса» (віднедавна ця команда стала фарм-клубом «Чорноморця» й надалі виступатиме як його дубль, поставлятиме йому нових гравців).

Нещодавно в житті «Чорноморця» сталася ще одна незвичайна подія — футбольний клуб набув статусу міського, спеціальне рішення про це прийняла сесія міськради. Це не означає, однак, що на муніципальний бюджет «навісили» додатковий тягар, — на потреби ФК з нього не буде витрачено й копійки. Зате місто істотно підтримає іншим — передасть у користування ЗАТ деякі спортивні споруди (тренувальні бази, стадіон), допоможе йому налагодити підприємницьку діяльність. Кошти клуб одержить, скажімо, від експлуатації кількох споруджуваних на виділених містом майданчиках АЗС, в результаті продажу квартир у житлових будинках, які спорудить ЗАТ. Передбачається у такий спосіб налагодити комерційну діяльність товариства, щоб воно повністю забезпечувало всі фінансові потреби футбольного клубу.

Чимало коштів потрібно й на реконструкцію навчально-тренувальних баз, стадіону, який вирішено довести до рівня міжнародного класу. На кінець травня тут встановили двадцять з лишком тисяч пластикових стільців, відремонтували ряд споруд. А до зими-весни 2000 року планується обладнати підігрів футбольного поля, встановити сучасне електроосвітлення тощо.

— У команди вищої ліги, а «Чорноморець» нею стане обов'язково, й матеріально-технічна база має бути відповідною, — резюмує Леонід Климов.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Юрій Кравченко: «Знижується кримінальний тиск на суспільство»

Приводом для зустрічі міністра внутрішніх справ України з журналістами стали підсумки чотирьох місяців роботи.

Вони подають надію: крива злочинності пішла вниз. Що дуже важливо — помітно зменшилася кількість тяжких злочинів. За даними МВС, зменшення загальної кількості зареєстрованих злочинів спостерігається у 19 регіонах держави, а найбільше — у Херсонській, Кіровоградській, Дніпропетровській, Полтавській областях.

— Ми вийшли на зовсім інший рівень протиборства, де нам протистоїть інтелектуальна діяльність зі знаком мінус, іншими словами —незаконне накопичення капіталу за рахунок держави, — відзначив Юрій Кравченко. — І ми напрацювали нову методику виявлення такої «діяльності».

Протягом січня—квітня проведено 10 загальнодержавних оперативно-профілактичних операцій. Найбільш показовими, на думку міністра, були результати роботи в Автономній Республіці Крим.

— Вважаю, що сьогодні на карті півострова можна поставити великий знак оклику. Це знак нашої перемоги. Крим сьогодні повністю звільнено від кримінального впливу. Всі структури, які діяли там упродовж десятиріччя і завдавали багато горя людям, перестали існувати.

Не залишився поза увагою МВС України регіон Закарпаття. Порушення законності там визнається головним багатством — лісом, а ще — фактом проходження кордону. Остання за часом подія — затримання групи громадян Вірменії, Росії та України. Встановлено, що вони контрабандним шляхом ввезли з Росії в Україну 20 кілограмів урану і мали намір збути радіоактивну речовину за мільйон 200 тисяч американських доларів в одній з країн Західної Європи.

Реалізується розроблена МВС програма захисту паливно-енергетичного комплексу країни. Зокрема, з початку року на українському ринку газу викрито 286 злочинів, на ринку нафтопродуктів — 650, пов'язаних з ринком електроенергії — 1220. Спільно з іншими силовими структурами триває пошук шляхів ефективної протидії організованій злочинності та корупції.

Оприлюднені оперативні дані дають Юрію Кравченку підстави стверджувати:

— У першій половині року поступово знижується кримінальний тиск на суспільство.

Тамара ЛЮДНА.

Голубе паливо — не рожева мрія

У Тячівському районі проживають майже 180 тисяч людей, його територія 1800 квадратних кілометрів. Щоправда, переважно в горах. Із давніх-давен славиться він лісами, сіллю та яблуками. Знамениті тячівські «джонатани» ще за часів Австро-Угорщини вивозили до Німеччини, Англії, Голландії, Норвегії та Швеції... За Союзу підприємливі тячівці постачали ними навіть Заполяр'я. Слава ця не втрачена й нині, хоча зі збутом є серйозні труднощі.

Минулорічного листопада цей благодатний край став зоною стихійного лиха. Знавісніли не лише такі великі ріки, як Тиса, Теребля, Тересва, а й ніби нічим непримітні Брустурянка, Апшиця, Лужанка... Взимку до цього додалися небувалі сніги — їх покрив сягав трьох метрів. Свою чорну відмітину наклала й весняна повінь, яка, на щастя, оминула більшість районів краю, а от Тячівщину не пощадила. Багато з того, що вже вдалося відновити, а це головним чином шляхи, — знову пішло за водою. І знову на слуху — багатостраждальні Усть-Чорна, Красна, Руська Мокра, Лопухове — села, котрим стихією завдано непоправної шкоди.

Та життя триває. Хоч відбудова зруйнованого йде важко — не вистачає коштів, а часом і розпорядливості безпосередньо на місцях, вже справили новосілля кілька сімей. А Ольга Менджул, котра тієї страшної ночі на 5 листопада втратила сина, невістку й двох онучат, отримала окремий будинок з надвірними спорудами. Згадує вона, як депутат обласної ради голова Тячівської райдержадміністрації Степан Філіп саме на новий 1999 рік прибув у Руську Мокру. І не з порожніми руками.

— Не хочу приписувати Степанові Миколайовичу всі заслуги в тім, що маємо тепер добротну хату, але й перекреслювати їх так само не можу.

Тячівці пам'ятають й іншу добру справу Степана Філіпа — газифікацію району. Поряд, за 13 кілометрів, пролягає газопровід, а люди обігрівали свої житла дровами й вугіллям. Спроба газифікувати окремі населені пункти обернулася майже 55 тисячами гривень боргу. Він дістався Степану Філіпу в спадок разом з новою посадою. Борги погашено, вишукано кошти для подальшого ведення робіт. І торік, у липні, голуба мрія тячівців втілилася в реальне голубе паливо.

— Осіння повінь не пощадила й газопроводів, — каже Степан Філіп. — Від газопостачання було відрізано 7 населених пунктів, а збитки становили майже 400 тисяч гривень. Завдяки нашим працівникам, якими керує Михайло Данилюк, газопостачання відновлено. Вишукуємо кошти для проектування й будівництва газопроводу високого тиску Тячів—Солотвино—Сигет (Румунія) та завершення робіт на газопроводі до селища Дубового. Бо хіба це діло, коли для обігріву житла використовують ліс. Чим обертається його вирубування, засвідчують природні катаклізми. До слова, розмова зі Степаном Миколайовичем відбулася у переддень його 60-річчя.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

«Постой, паровоз, не стучите колеса...»

Південна залізниця — напередодні визначної дати. Нинішнього року, а саме — 6 липня, виповнюється 130 років з дня початку руху потягів її магістралями. Свій ювілей найстаріше у країні залізничне підприємство зустрічає з, певно, найголовнішим на сьогодні показником. Південна діє, стукає вагонними колесами, працює. Щоправда, перевозить вантажів у кілька разів менше, ніж за старих часів. Втім, чи можна звинувачувати залізничників у тому, що країна мало чого нині виробляє? А коли не виробляє — не повітря ж возити у вагонах?

... Бурхливий розвиток промисловості царської Росії у другій половині минулого століття вимагав докорінного поліпшення транспортних зв'язків, а надто у центральних і південних регіонах країни, де підприємницька активність була найвища. Винятково з цієї причини було ухвалено рішення будувати повсюди залізниці як найнадійніший, ефективний і зручний на той час вид транспорту. Південна дорога бере свій початок з ділянки Курськ—Харків завдовжки 227 верст. Улітку 1869 року нею пройшов перший потяг. До кінця того самого року залізничні майстри завершили будівництво лінії Харків-Ростов-на-Дону.

Нині такі темпи характерні лише для спаду обсягів випуску продукції, згортання промислового виробництва, а отже — і для залізниць, які його обслуговують.

Південна — особлива. Її магістралями перевозять, як правило, сировину і готову продукцію для кількох «промислових» регіонів східної України, вона була ніби транзитною ділянкою перевезення вантажів у загальній мережі залізничного транспорту Союзу, які йшли з центральних районів країни на Кавказ. Нині розташовані на території Харківської, Сумської, Полтавської і частини території інших прилеглих областей сталеві магістралі сусідні країни намагаються об'їжджати, аби уникнути подолання зайвих митних перепон. До того ж і саму Південну в період «шлюборозлучного» процесу не оминула ця доля — вона залишила сусідам Білгородське відділення, де завжди зосереджувалося близько 60-70 відсотків обсягів вантажної роботи Південної залізниці.

Нині у ПЗ серйозні проблеми з матеріально-технічною базою. Досить сказати, що за останні п'ять років з інвентарного парку вилучено понад 50 тисяч вагонів, а поповнився він лише на 10 відсотків. Протягом 1999-2005 років підпадають під списання ще 33 тис. вагонів. За такої динаміки зменшення парку вантажних вагонів через п'ять—шість років його оснащеність становитиме лише дещо більше 60 відсотків від мінімальної потреби.

Аналогічна ситуація і з пасажирським вагонним парком. Близько третини одиниць його рухомого складу також відпрацювали свій термін експлуатації. Потреба залізниці у пасажирських вагонах — майже півтори тисячі штук, а одержано, з початку 1992 року, лише десять купейних вагонів.

А водночас пасажирські перевезення попри їхню збитковість становлять у загальному обсязі нинішніх транспортних послуг ПЗ 30 відсотків і важливі для неї не менш, аніж вантажні, передусім тому, що за умов так званих бартерних розрахунків вони дають у казну залізниці близько 60 відсотків «живих» грошей, які є джерелом виплат у заробітній платі і розрахунків з бюджетом.

Залізницю за старих часів часто називали державою у державі. Втім, у це визначення вкладали не лише сатиричний зміст, а й велику відповідальність її працівників за утримання і обслуговування свого величезного господарства. Нині деякі реформатори всього і вся часом захоплюються у своїх затіях до того, що вже й не бачать майбутнього за сталевими магістралями в Україні. І це тоді, коли вся Європа, весь світ прагнуть дедалі більше використовувати «швидкісних нащадків» паровозів, що пішли на відпочинок, і звалити на їхні могутні плечі якомога більше роботи.

Проте в нас, і на Південній залізниці, і на сусідніх з нею підприємствах та галузях, все відбувається з точністю до навпаки. Всі намагаються возити «в борг», і ніхто не бажає потім оплачувати грошима свої перевезення. Це вже стало нормою. Ніби ця залізниця семижильна, все витримає і все стерпить. Але ж вічного двигуна, як відомо, не буває. Рано чи пізно схаменемося, та чи зуміємо, як колись цар, збудувати хоча б щось важливе і корисне?

Адже для підтримки галузі небагато й треба. Взяти хоча б на озброєння досвід сусідньої Росії, де не заплатиш — не поїдеш. Проте в нас, схоже, свій шлях. Ось тільки куди він веде, чи то пак, везе, гадаю, збагнути неважко.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Арбітражний суд Херсонської області (325000, м. Херсон, вул. Горького 18) порушив справу №-6/166-Б про банкрутство ПП «Торговий будинок «Витязь»: 325000, м. Херсон, вул. Тельмана, 2, р/р 468606 у відділенні ОБ №-8092, м. Херсон, МФО 342058, код ЗКПО 241094054.

ВАТ «Ізоляція» повідомляє:

23 липня 1999 року о 14.00 відбудуться загальні збори акціонерів за адресою: м. Донецьк, вул. Світлого шляху,3 (актова зала). Реєстрація акціонерів — з 8.00 до 12.00.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 1998 рік;
2. Висновок ревізійної комісії щодо річного звіту та балансу ВАТ, затвердження річного звіту та балансу.
3. Про установчі документи;
4. Склад органів управління.

Правління ВАТ «Ізоляція».

Відкрите акціонерне товариство «Ватра»

повідомляє, що згідно з рішенням загальних зборів акціонерів від 23.04.1999 року дивіденди за результатами роботи товариства в 1998 році нараховано в розмірі 0,1 грн. на кожну акцію.

На підставі затвердженого порядку виплата дивідендів для фізичних осіб відбудеться через касу товариства протягом II і III кварталів 1999 року, для юридичних осіб — світлотехнічною продукцією протягом 1999 року.

Для отримання дивідендів необхідно пред'явити паспорт, свідоцтво про народження дітей (акціонерів) та доручення на дорослого члена сім'ї.

Правління ВАТ «Ватра».

До уваги акціонерів ВАТ «ЛАЗ»

Правління відкритого акціонерного товариства «Львівський автобусний завод»

повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 16 липня 1999 року о 16.00.

Порядок денний:

1. Розгляд результатів діяльності товариства за 1998 рік.
2. План фінансово-господарської діяльності та плановий розподіл прибутку в 1999 році.
3. Збільшення статутного фонду на суму індексації основних фондів.
4. Внесення змін до статуту товариства.
5. Затвердження змін в організаційній структурі Товариства.
6. Інше.

Початок реєстрації акціонерів — з 14.00 16 липня.

Місце проведення зборів — клуб заводу за адресою: м. Львів, вул. Стрийська, 45.

Контактні телефони: 65-91-66, 65-98-64.

Уважаемые акционеры!

Общее собрание акционеров ОАО «Рубежанский картонно-тарный комбинат состоится 16 июля 1999 года в 11 часов по адресу: 349870 Луганская обл., г. Рубежное, ул. Менделеева, 67, в актовом зале заводоуправления.

Повестка дня:

1. Отчет генерального директора о хозяйственной деятельности ОАО «РКТК».
2. Отчет наблюдательного совета о работе за отчетный период.
3. Отчет ревизионной комиссии о проведенной работе в отчетном периоде.

Заключение ревизионной комиссии по годовому отчету и балансу ОАО «РКТК» за 1998 год.

4. Утверждение годового отчета и баланса за 1998 год.
5. Порядок распределения прибыли в 1999 году.
6. Выборы наблюдательного совета.
7. Выборы ревизионной комиссии.
8. Увеличение уставного фонда за счет индексации основных фондов.
9. Внесение изменений в устав ОАО «РКТК».
10. Утверждение внутренних положений.
11. Создание дочерних предприятий и утверждение их Уставов.

Увеличение уставного фонда производится с целью частичного приведения его в соответствие со стоимостью основных фондов. Способ — дополнительный выпуск акций. Дополнительно выпускаемые акции будут распределены между акционерами пропорционально их доле в уставном фонде. Дополнительно выпускается 88605000 штук простых именных акций номинальной стоимостью 25 копеек каждая, на общую сумму 22151250 гривен.

Проект изменений в устав:

Ст. 5.1. Уставный фонд составляет 26581500 гривен.

Ст. 5.2. Уставный фонд разделен на 106326000 простых именных акций номинальной стоимостью 25 копеек каждая.

Права акционеров не изменяются.

Срок получения акций не ограничивается.

Убытки в связи с увеличением уставного фонда не предусмотрены.

Для участия в общем собрании акционеров при регистрации иметь:

— документ, удостоверяющий личность;

— доверенность, оформленную в установленном порядке, и документ, удостоверяющий личность для представителей акционеров.

У зв'язку з ліквідацією закрите акціонерне товариство «Інвестиційний фонд «Надія-Крим», зареєстроване виконкомом Печерської райради народних депутатів м. Києва 24 березня 1995 року за № 23166973, оголошує про початок аукціону з продажу майна. Додаткова інформація телефоном 462-08-71.

Арбітражним судом Вінницької області (м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушено справи про банкрутство:

№ 337/5 малого приватного підприємства виробничо-комерційної фірми «Орекс» (м. Вінниця, вул. Свердлова, 137/8; р/р 26006423 в АППБ «Аваль»);

№ 147/10-223 товариства з обмеженою відповідальністю виробничо-комерційного підприємства «Інтер-Трейд» (м. Вінниця, вул. Чернігівська, 32; р/р 010467536 в УСБ);

№ 148/8-222 виробничо-торгово-заготівельної фірми «Мрі-ЛТД» (м. Вінниця, вул. Фрунзе, 61/11; р/р 2600332801 в ВФ АБ «Енергобанк»;

№ 359/5 приватного малого підприємства Спортивний клуб «Еллада» (м. Вінниця, вул. Генерала Арабея, 3; р/р 26009301395 в ПІБ).

Письмові заяви з майновими вимогами до боржника приймаються згідно з Законом України «Про банкрутство».

Арбітражний суд Кіровоградської області (316022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) порушив справу про банкрутство № 05-01/205/6-19/10 ВАТ «Агроекспортімпорт» (Кіровоградська область, м. Долинська, вул. Войкова, 1, р/р 26008301350021 в Долинському відділенні АК Промінвестбанку, МФО 323077, ІК 00904954).

Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Житомирської області (262014, м. Житомир, вул. Мала Бердичівська, 25) порушив справи про банкрутство:

— 1/24/334»б», ТзОВ ТК «Соваст» (м. Новоград-Волинський, вул. Леваневського, 3/41, р/р 260090152208 Експортно-імпортний банк України);

— 998»Б», Акціонерного товариства «Наталія» (Новоград-Волинський р-н, с. Сусли, р/р 2600230298010 у Новоград-Волинському відділенні ОБ).

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Правління ЗАТ «АТ Каргілл Дніпро — селекція та насінництво»

повідомляє про внесення змін до порядку денного позачергових зборів товариства, які призначені на 10 червня 1999 року о 10.00 за адресою: м. Київ, вул. Мечнікова, 3, 4 поверх.

Порядок денний:

1. Звіт Генерального директора про діяльність товариства за 1998 рік.
2. Звіт ревізійної комісії за 1998 рік.
3. Про збільшення статутного фонду товариства шляхом здійснення п'ятої емісії акцій та затвердження протоколу рішення про п'яту емісію акцій.

Згідно із ст.40 Закону України «Про господарські товариства» повідомляємо інформацію про збільшення статутного фонду товариства.

1) Збільшення статутного фонду товариства проводиться з метою залучення додаткових коштів, що будуть направлені на економічний розвиток товариства. Акції п'ятої емісії акцій підлягають розміщенню виключно серед акціонерів «АТ Каргілл Дніпро — селекція та насінництво». Мінімальний розмір збільшення статутного фонду складає 258720 грн.

2) У зв'язку із збільшенням статутного фонду пропонується внести зміни до ч.1 п.3.1 та п.3.2 Статуту товариства, виклавши їх у такій редакції.

3.1. **Статутний фонд.** Статутний фонд товариства складає 692622 (шістьсот дев'яносто дві тисячі шістьсот двадцять дві) гривні або 574000 (п'ятсот сімдесят чотири тисячі) доларів США;

3.2. **Номінальна вартість акцій.** Статутний фонд товариства поділено на 230874 (двісті тридцять тисяч вісімсот сімдесят чотири) прості імені акції, кожна номінальною вартістю у 3 (три) гривні.

3) Додатково випускається 86240 (вісімдесят шість тисяч двісті сорок) прості іменні акції загальною номінальною вартістю 258720 (двісті п'ятдесят вісім тисяч сімсот двадцять) гривень.

4) Номінальна вартість акцій складає 3 (три) гривні.

5) Всі акціонери товариства мають рівні переважні права на придбання додатково випущених акцій в кількості, пропорційній їх частці в статутному фонді.

6) Акції п'ятої емісії акцій підлягають розміщенню виключно серед акціонерів «АТ Каргілл Дніпро — селекція та насінництво».

7) Можливі збитки, пов'язані зі зміною статутного фонду будуть відшкодовуватися згідно з чинним законодавством.

4. Про затвердження форми випуску акцій товариства.
5. Про внесення змін до Статуту товариства.
6. Про затвердження протоколів рішення про першу, другу, третю та четверту емісії акцій товариства.
7. Про передачу ведення реєстру власників іменних цінних паперів товариства та про призначення незалежного реєстратора.
8. Різне.

Арбітражний суд Івано-Франківської області (284000, м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11) порушив справу за № Б-6/135 про банкрутство СП «Гуртово-торгова база», Івано-Франківська обл., смт. Рожнятів, вул. 8 Березня, 4. Поточний рахунок 2600330011135 у Рожнятівському відділенні АКБ «Укрсоцбанк», МФО 336042, код 01525816.

Претензії кредиторів і заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Згідно з рішенням засновників від 20.05.1999 р. товариство з обмеженою відповідальністю українсько-британське підприємство «Регіна Бізнес-Центр», Музейний провулок, 4, Київ-252001, Україна, ліквідується. Усі претензії кредиторів приймаються до розгляду у двомісячний термін до 20.07.1999 року.

Объявленное ранее на 25.06.99 г. собрание акционеров ОАО «Сизакор» переносится на 28.06.99 г. Место проведения, время, повестка дня остаются без изменений.

Одновременно сообщаем о назначении главным бухгалтером ОАО «Сизакор» Крымской Юлии Людвиговны.

Ліквідується закрите акціонерне товариство «Інвестиційний фонд «Надія-Крим», зареєстроване виконкомом Печерської райради народних депутатів м. Києва 24 березня 1995 року за № 23166973.

Претензії приймаються телефоном 462-08-71.

Астрологічний прогноз на 31 травня — 6 червня

ОВЕН. Чоловік буде невдоволений тим, що дружина нічого не робить з необхідного. А дружина вважатиме, що поспішати нікуди.

ТЕЛЕЦЬ. Чоловік буде дуже щедрий, але тільки для себе.
Дружині вдасться умовити його розщедритись, якщо вона приготує йому добрий обід і створить навколо комфорт і затишок.

БЛИЗНЯТА. Жінка захоче бути фавориткою в сім'ї. Їй хочеться уваги й обожнювання. Але чи зможе вона піклуватися про свою зовнішність і залишатися привабливою? Чоловік буде надто м'якотілим і поступливим — з нього можна буде мотузки сукати. Але решта їхніх бажань схожа.

РАК. Жінка відчує себе непотрібною й покинутою, оскільки залишиться в затінку і не при ділі. Вона схильна приховувати свої почуття і тому легко піддасться платонічному коханню.
Чоловіка вабить щось незвідане, тому, якщо дружина не зробить йому сюрприз, його потягне на сторону.

ЛЕВ. Чоловік відчує легке розчарування — жінка не виправдає надії і перегне палку, а він розраховував на дружню участь. У понеділок, четвер і п'ятницю на нього чекає удача, якщо розраховуватиме на друзів і активно ворушитиметься. Жінку хвилюватимуть тільки подруги та їхні історії.

ДІВА. Жінка схильна ставити свої інтереси над усе. Надто багато чекає від чоловіка та інших людей, проте сама порушує межі дозволеного і вважає це нормальним.
Чоловік схильний виконувати примхи жінки: її бажання для нього закон.

ТЕРЕЗИ. Хто з них, чоловік чи жінка, буде більшим мрійником, важко сказати.
Жінка буде невдоволена строком і місцем поточної відпустки, чоловік буде невдоволений дорожнечею поїздки або сам багато витратить у такій поїздці.

СКОРПІОН. Не пощастить дружині чи чоловікові скорпіонів — їхні бажання буде важко задовольнити. Тема грошей та емоцій на першому плані.
Жінка схильна до бурхливих сцен з драматичним сюжетом, щоб набити собі ціну. Чоловіків цікавлять великі гроші або великий секс.

СТРІЛЕЦЬ. І чоловік, і жінка не зовсім тактовні й делікатні до своєї половини. Важко вирішувати спірні питання — обоє пред'являють великі претензії і через силу досягають компромісу. Та все ж чоловік більше схильний поступитися своїй дружині.

КОЗЕРІГ. Чоловік нізащо не захоче ніяких перемін, нововведень і зайвих рухів. Йому буде важко впоратися зі звичками дружини і співробітниць. Жінкою оволодіють лінощі, вона схильна потурати собі в курінні й у тому, що погіршує самопочуття. Опиниться в несприятливих для себе умовах.

ВОДОЛІЙ. Жінка нераціонально використовуватиме сімейний бюджет, а чоловік — свої фізичні сили. Важко дорікнути жінці, якщо вона витратилася на дитину і коханого чоловіка. Робить вона це тому, що їй зараз бракує кохання і краси.

РИБИ. Жінка ризикує мати гарний зовнішній вигляд. Втім, її це не дуже хвилює, оскільки зараз не має бажання привертати до себе увагу. А чоловікові хочеться, щоб вона смачно приготувала, нагодувала і створила дома спокій і затишок.

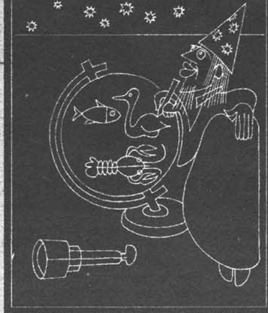

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Фото з конверта

Трава із вітром
гомонить,
А річка
з берегами.
До квітки квітка
лебедить
І лине
пелюстками.
Цвіте і міниться
блакить
Під сонцем
у зеніті.
І жити хочеться
й любить,
На те й весна
у світі...

Микола ЛУКІВ.
Фото Юрія ШКОДИ.
Київ.

Церковний календар

На Трійцю Бог створив Землю і засіяв її зеленню

31 ТРАВНЯ — Трійця, Зелені свята. Передусім — свято перемагаючої весни на порозі літа, коли природа ніби святкує разом з людиною своє відродження. Храми та будинки прикрашають свіжою зеленню на ознаку того, що Святий Дух дає життя всьому створеному Богом.

1 ЧЕРВНЯ — Преподобного Іоанна, єпископа Готфського. За походженням грек, був обраний готами єпископом, очолював військо готів під час нападів хазар.

3 ЧЕРВНЯ — благовірного князя Константина та чад його, Михаїла та Федора, Муромських чудотворців. Існує думка, що Константин — молодший син Святослава Ярославича. Проповідник християнства, але нікого силою не примушував приймати його. Майже через чотириста років було відкрито нетлінні мощі Константина і його синів Михаїла та Федора, а через якийсь час усі вони були канонізовані.

Це цікаво

Скрізь удався

Ревінь — дуже корисна рання овочева культура, багата на вітамін С, яблучну кислоту. Надзвичайно смачний з нього перший весняний компот, тож коли овоч з'являється на базарі, завжди купую. Та не тільки для компоту він годиться: з його кислуватих черешків варю повидло, варення, кисіль, роблю начинку. Ось тільки вживати його потрібно неперестиглим, доки в ньому не нагромадилася щавлева кислота. Найкращим для переробки є сорт Вікторія — скоростиглий і смачний.

Надіслала Оксана ПОПЧУК.
Київ.

А ще був випадок

Мандрівниця

Ні пасажири, ні водій автобуса не звернули уваги на дівчинку зі шкільним ранцем за плечима, коли та заходила до салону. Вона зручно вмостилася на задньому сидінні, швидко зігрілася і задрімала. Ніхто й ні про що її не розпитував, доки приміський автобус долав снігові замети. Нарешті, кінцева зупинка: Коритна Ярмолинецького району. Пасажири почали розходитись. Тільки тоді Ганна Деркач, яка приїхала разом з дівчинкою, помітила, що та самотньо все ще стоїть на снігу, не наважується йти.

— До кого ти приїхала, доцю? — спитала.

— До бабусі...

— А де ж вона?

— У Виноградівці...

— То ти ж не на той маршрут... Як же це?

Ганна Федорівна вже сутінками завела дівчинку до своєї господи. Віка Шуткевич, другокласниця хмельницької загальноосвітньої школи № 7, розповіла, що вирішила провідати бабусю, яка мешкає у Виноградівці. Нікому нічого не сказавши про свої наміри, після уроків вирішила гайнути у село.

— Заночуєш у нас, а вранці першим автобусом одвеземо тебе до батьків, — розмірковувала Ганна Федорівна.

— Недобре чекати ранку. Там батьки посивіють, — втрутився в розмову зять Віктор. — Піду-но я заправлю машину та й повезу.

— Але вже ніч... І мете. Небезпечно.

І все-таки Віктор Білик долив у бак пального і під світло фар вирушив на Хмельницький. У салоні сиділи дружина і їхня «гостя».

А тим часом батьки Віки, втомлені пошуками й переживаннями, вже віднесли фото в міліцію. До пошуків підключилися сусіди, директор, завуч школи. Та жодних слідів!..

— Я місця собі не знаходила, геть сплакалася, — розповідала вже потім бабуся Віки. — Аж дивлюся — під дім якась машина підкотила, а з неї вистрибує наша пропажа!.. Таки знайшлися добрі люди! Дай їм Бог здоров'я!

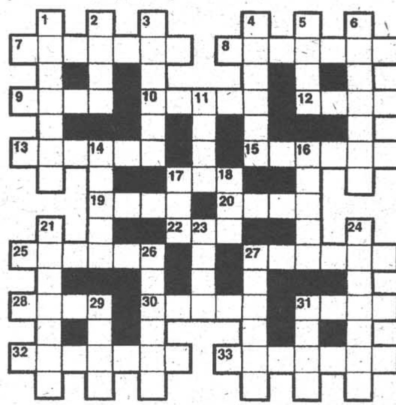
... Віктор Білик з дружиною Наталкою були не менш щасливі. Хоч попереду ще була довга ніч із сніговими переметами польової дороги...

Борис НЕПИЙВОДА.
Хмельницька область.

Кросворд

По горизонталі: 7. Гетьманська столиця, спалена в 1708 році Меншиковим. 8. Композитор, автор пісні «Очі волошкові». 9. Лікар в Українській повстанській армії, письменник, автор книги «Призначення України». 10. Батько дружини. 12. Знаки для запису музики. 13. Популярний у недалекому минулому французький співак. 15. Боже дерево, китайський ясен. 17. Містечко у Вінницькій області. 19. Шахова фігура. 20. Слуга гоголівського Хлестакова. 22. Насадження плодових дерев. 25. Міра ваги у Греції (150 кг). 27. Українська народна пісня. 28. Кукурудза. 30. Родина знаменитих скрипкових майстрів. 31. Невживання скоромної їжі. 32. Поема Т. Шевченка. 33. Сузір'я.

По вертикалі: 1. Тисяцький Володимира Мономаха. 2. Річка у «Слові о полку Ігоревім». 3. Охайна людина. 4. Повсюдна квітка українського села. 5. Біблійний братовбивця. 6. Київські оспівані дерева. 11. Популярний у недалекому минулому артист-гуморист. 14. Цирковий псевдонім чеховської Каштанки. 16. Кормова і декоративна рослина. 17. Чоловічий голос. 18. Первобог наших пращурів. 21. Київський митрополит, поставлений Константинополем всупереч Москві. 23. Опера Д. Верді. 24. Київський великий князь. 26. Сценічне амплуа актора. 27. Автор пісні «Стоїть гора високая». 29. Табір. 31. «Сонна» квітка.

Відповіді до кросворда, надрукованого 22 травня

По горизонталі: 1. Абрикос. 4. Обсадка. 7. Доброграєва. 9. Бож. 10. Гну. 11. Слабчук. 14. Комета. 15. Лобода. 16. Єлена. 17. Фінес. 20. Меніск. 22. Лужний. 24. Кальмар. 27. Рим. 28. Кіо. 29. Аспірантура. 30. Алібаба. 31. Станція.

По вертикалі: 1. Арабика. 2. Кубіст. 3. Стопа. 4. Овруч. 5. Саєнко. 6. Антураж. 7. Джомолунгма. 8. Агротехніка. 12. Ладанка. 13. Ульфіла. 18. Смерека. 19. Ейфорія. 21. Скупка. 23. Урсула. 25. Лорка. 26. Мінос.

(Наступний номер газети вийде 2 червня ц. р.)

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 200320.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311097.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com